

Klick

IV. évfolyam, 10. szám
2005. december–2006. január

INFORMÁCIÓS TÁRSADALMI
ORSZÁGOS HAVILAP

INTERJÚK:

- **SUBA FERENCCEL,**
az IHM miniszteri
különmegbízottjával
- **NAGY MIKLÓSSAL,**
a NIIF Iroda igazgatójával
- **HUTTER OTTÓVAL,**
az MTA SZTAKI eLearning
osztályának vezetőjével
- **A PA-DÖ-DÖ-VEL**

- **DIGITÁLIS SZOCIÁLIS
MUNKÁS**
- **PÉCS 2010**
- **ELŐSZÖR,
MÁSODSZOR, SENKI
TÖBBET...**

i2010

www.klick.hu

itinfo.hu

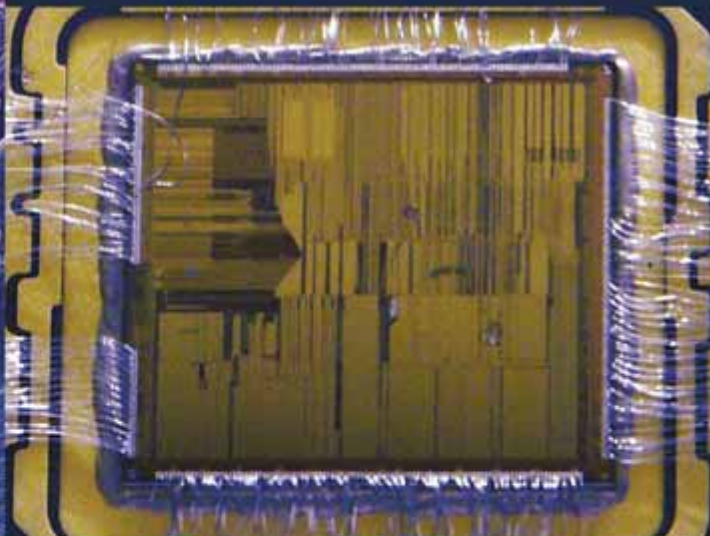
Nemzeti Információs és Kommunikációs Technológiai Innovációs Portál

Információ az innovációhoz!

A portál támogatója:

 NKTH

Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal

www.itinfo.hu

Klick havilap • 2005. december–2006. január

Kedves Olvasó!

Nagy örömmel olvastam, hogy az Országgyűlés elfogadta az új felsőoktatási törvényt. Végre elindulhat a magyar felsőoktatás történetének legátfogóbb és legradikálisabb reformja. A jogszabály nyomán átalakul a felsőoktatás teljes képzési szerkezete és nemzetközi, európai szinten átjárhatóvá válnak a képzések. Megváltozik az intézmények irányítása és finanszírozása, megerősödik az intézményi autonómia és nő a gazdálkodás szabadsága. A hallgatói jogok kiterjesztésével és a támogatási rendszer kiszélesítésével a törvény biztosítja a jogbiztonságot, erősíti az esélyegyenlőséget.

Persze manapság a legtöbb ember fejében, ahogyan a nyémben is, más gondolatok járnak, hiszen elérkezett a nagy ünnepi előkészületek, vásárlások ideje. Ilyenkor a bevásárlóközpontok megtelnek vásárlókkal, az utcákon hatalmasra duzzad a tömeg és valószínűleg mindenkinek az jár az eszében, hogy mit is vegyen szeretteinek ajándékba. Igaz, sokaknak, mint ahogy nekem is, még elképzelésük sincs, mivel is lepják meg családtagjaikat, barátait, ráadásul az év végi munkahelyi hajtás miatt nem is áll módjukban hosszasan nézelődni a tökéletes ajándék után. Nagy segítséget jelenthet ilyenkor az internet és a wap, hiszen számítógépünk vagy mobiltelefonunk segítségével akár a munkahelyünkön, akár otthon is megtekinthetjük a boltok karácsonyi kínálatát és egyszerűen kiválaszthatjuk a nekünk tetsző meglepetéseket.

De mi is történt Magyarországon idén. Ha kicsit visszatekintünk, jól láthatjuk, hogy a tavaly megkezdett változások idén is folytatódtak Magyarországon. Kicsit ugyan lassan, de sikerült lehívunk az uniós források erre az évre tervezett összegének nagy részét. Folytatódott az innovációs program megvalósítása, melyeknek célja, hogy Magyarország versenyképessége növekedjen, valamint, hogy kialakuljon a tudásalapú információs társadalom. Ehhez persze nem csak pénz kellett, kell, hanem olyan elképzelések is, amelyek megváltoztatják,

modernizálják az emberek, a vállalatok gondolkodását. Jó példa erre az NKTH által meghirdetett Regionális Egyetemi Tudásközpontok és a Húzóágazati Innovációs Klaszterek pályázat, valamint a Corvinus Bank innovációs tőkeprogramjai.

Dinamikus és hosszú távú folyamatok indultak be. Jövőre is óriási támogatási források állnak rendelkezésre, ezért aki nem tette eddig, annak javaslom: jövőre mindenképpen pályázzon, hogy növelni tudja versenyképességét és hatékonyságát a többiekkel szemben.

Szerkesztőségünk és a magam nevében is boldog, békés karácsonyt és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánok. Találkozunk februárban.

Balla Gergely
lapigazgató

erikanet.HU

EGYSÉGES REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS
KÖZMŰVELŐDÉSI ADATBÁZIS

Új portállal bővült az internet kulturális kínálata!

Az ERIKANET.HU oldal naprakész információval várja Önt:
KONCERTEK, FESZTIVÁLOK, SZÍNHÁZI TALÁLKOZÓK, MŰVÉSZETI
KURZUSOK, TANFOLYAMOK, KÉPZÉSEK, ALKOTÓ- ÉS
ELŐADÓMŰVÉSZETI ESEMÉNYEK, TURISZTIKAI LÁTNIVALÓK ÉS
EGYÉB SZABADIDŐS PROGRAMOK.

**TERVEZZE VELÜNK NAPJAIT!
GYŐZDJÖN MEG RÓLA, AZ ORSZÁG KULTÚRÁJA
CSAK EGY GOMBNYOMÁSNYIRA VAN ÖNTŐL!**

www.erikanet.hu

TARTALOM

INTERJÚ6-7

- Suba Ferencsel, az IHM miniszteri különmegbízottjával
– Biztonság vs. bizalom

HÍREK8-9

INTERJÚ10-11

- Nagy Miklóssal, a NIIF Iroda igazgatójával
– A „hálózati” ember

INTERJÚ12-13

- Hutter Ottóval, az MTA SZTAKI eLearning osztályának vezetőjével
– Felfutóban az e-learning piac

GAZDASÁG 14

- Először, másodszor, senki többet...
- Vállalkozóknak

EUFÓRUM15-16

- Irány Európa
- Az igazság malmai lassan őrölnek
- Védj az „életed”

KÖZIGAZGATÁS 18

- Pécs 2010
- Digitális szociális munkás

KULTÚRA 19

- Régi könyvek, új médium
- Magyar kultúra nemzetközi porondon

OKTATÁS20-21

- Masakatsu Agatsu
- Magyar Drámapedagógiai Társaság
- RICOMNET – Regionális Információs Kommunikációs Hálózatok Konferencia 2005

EGÉSZSÉGÜGY 22

- Nincs ok a pánikra
- A jobb és biztonságosabb szexre vágyóknak

TECHNIKA 23

- PDA-mánia
- Hülye azért... nem is vagyok... hol is vagyok?

ÉLETMÓD24-25

- Divatos karácsony
- Rédíj
- Hegyre föl, völgybe le
- Főzzünk ki valamit

INTERJÚ26-27

- A PA-DÖ-DŐ-vel
– Nekünk ez mulatság

KERESZTREJTÉVÉNY 29

ÚJDONSÁGOK 30

INTERJÚ – SUBA FERENCSEL,

az IHM miniszteri

különmegbízottjával

„Jelenleg komoly kezdeményezésünk, hogy olyan anyagokat tegyünk elérhetővé az interneten, melyek konkrét segítséget nyújtanak a felhasználóknak. Ennek érdekében két honlap formálódik a CERT-Hungary kezei között...”

INTERJÚ – NAGY MIKLÓSSAL ,

a NIIF Iroda igazgatójával

„Mára már minden hazai felsőoktatási intézmény, kutatóintézet és városi szintű könyvtár tagja a hálózatnak. Egyre feszítőbb azonban a piac felé való nyitás kérdése.”

INTERJÚ – HUTTER OTTÓVAL,

az MTA SZTAKI eLearning osztályának vezetőjével

„Az e-learning rendszereknek két alapvető komponense van, az egyik a képzés-menedzsment környezet, a másik a tananyag. A szabványok arra szolgálnak, hogy ezt a kettőt el lehessen választani egymástól...”

INTERJÚ – A PA-DÖ-DŐ-vel

„Megfordult már a fejünkben, hogy internetes albumot készítsünk, amit a zenekar weboldaláról egy bizonyos összegért le lehetne tölteni, s így bárki hozzáférhetne úgy, hogy nekünk és a fogyasztónak is megérje.”

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: **Dr. Balla László** igazgató

Lapigazgató: **Balla Gergely**

Főszerkesztő: **Nagy Zsuzsa**

Szerkesztőség: **3501 Miskolc. Pf.: 327**

Telefon: **(46) 411-877** • Fax: **(46) 411-762**

E-mail: **klick@mail.klick.hu** • Internet: **www.klick.hu**

Hirdetésfelvétel: **(46) 411-877**

Kiadó: **ONLINE HUNGARY Kft.**

ISSN szám: **ISSN 1589-7338**

Nyomda: **Inform Média Kft.**

BIZTONSÁG VS. BIZALOM

„A titkosított adat annyira biztonságos, mint amennyire a titkosítást feloldó kulcs.” Ez az egyik vezető szoftvergyártó tízparancsolatának hetedik pontja. Ők már csak tudják, mit beszélnek... Komolyra fordítva a szót, az információbiztonság egyre „kedveltebb” fogalom Európa-szerte és persze hazánkban is, remek bizonyítéka ennek az idén ősszel első ízben megrendezett Informatikai Biztonság Napja, valamint a legrangosabb európai információbiztonsági konferencia, az Information Security Solutions Europe, melyet 2005-ben Magyarországon tartottak. Szakemberek szerint azonban itt nem csak egyszerűen biztonságról van szó, hanem bizalomról, amelynek hiánya jelentősen visszavetheti az információs társadalom fejlődését például azért, mert az emberek félnek alkalmazni az elektronikus szolgáltatásokat. Nem is beszélve a privacy-ről, azaz a magánjellegű adatok védelméről, nyilvántartásáról, hiszen például a szolgáltatók mindent meg akarnak tudni a fogyasztók szokásairól, így lassan a magánéletünk is publikussá válik, nem csoda hát az óvatosság és a bizalmatlanság. Suba Ferenc, az IHM miniszteri különmegbízottja (a CERT-Hungary főigazgatója és az ENISA alelnöke) nem borúlátó, azt mondja, az utóbbi időben egyre több magyar szakembert sikerül delegálni a különböző – informatikai és hálózati biztonság területén tevékenykedő – szervezetekbe. Hallatjuk a hangunkat és komolyan vesznek minket, sőt, információbiztonság terén erős szövetségeseink is vannak, például a németek.

A németekkel kapcsolatban azt mondta, hogy – gazdasági erejüket és nettó befizetői pozíciójukat tekintve furcsán hangzik ugyan – „egyedül” vannak az Európai Unióban. Ez pedig számunkra előnyös lehet. Mire gondolt, hogyan segíthet nekünk az EU egyik alapító tagja?

Ez valóban igaz, egyre több helyen – például a pályázatok esetében – tapasztalni, hogy rendszerint az angolok, a franciák, vagy éppen a hollandok a befutók. Ennek oka egyrészt a történelemben keresendő, másrészt pedig Németország nem elég erős az érdekérvényesítésben, mert nincsenek szövetségesei és fél

élni a lehetőségekkel, saját „önmérséklete” tartja vissza. Ez ad nekünk lehetőséget arra, hogy a szunnyadó, látens lehetőséget kihasználjuk és erős szövetségesre leljünk.

Egy kicsit olyan ez, mint a viccben, amikor az egér kérdezi az elefántot: „ugye milyen jól dübörgünk?”

Szerencsére nem teljesen van ez így, a szövetségre jó példa lehet egy K+F pályázat, amelyhez ha német partnerekkel alakítunk konzorciumot, jóval erősebbek lehetünk, közvetve tehát uniós támogatáshoz segíthetnek minket. Másik példa: a német Szövetségi Informatikai Biztonsági Hivatallal olyan jó partneri viszony alakult ki, hogy ingyenesen kapunk tőlük információt, sőt támogatást is. Ez utóbbi együttműködés három területet érint: a hálózati biztonsági központok, a kritikus információs infrastruktúrák védelme és az egyéni felhasználók felvilágosítását szolgáló honlapok közötti együttműködést.

A Németországgal való együttműködéssel egy kicsit elébe mentünk a történetnek, léteznek ugyanis hazai szervezetek, kifejezetten az informatikai és hálózati biztonság témakörében, eltérő hatáskörrel és eszközökkel, de hasonló célokkal.

A legfontosabb az Információs Társadalom Koordinációs Tárcaközi Bizottság (ITKTB), s ennek az Informatikai Biztonság Albizottsága, melynek elnöke vagyok. Az albizottság célja az informatikai biztonságnak alapot nyújtó jogi környezet és a technikai fejlődés harmonizációjának, a megfelelő szervezeti keretek és a szükséges technikai feltételek megteremtésének támogatása. Tulajdonképpen az üzleti, az akadémiai szféra és a kormányzati szféra képviselőit ültetjük egy asztalhoz, és megbeszéljük, merre menjen az ország szekere. Stratégiát dolgozunk ki, projektjavaslatokkal élünk és ajánlásokat teszünk, emellett vannak olyan ad hoc munkacsoportok, amelyeket egy-egy adott témára állítunk rá. Ez az a szervezet, ami a jelenlegi körülmények között a legjobban tud működni információ- és hálózati biztonság terén. Másik fontos szervezet a CERT-Hungary, mely a Puskás Tivadar Közalapítvány szervezésében működik. 24 órás ügyeletet működtet, hogy az informatikai védelemmel kapcsolatos információkat biztosítson, valamint hálózati incidenseket, például vírusjárványokat kezeljen. Elsősorban a kormányzati informatikai rendszerek védelmére szakosodott, de nemzetközi szinten is képviseli Magyarországot a hálózati

Suba Ferenc,

az IHM miniszteri különmegbízottja

Született: 1969.

Végzettség:

- 1989–1995 az Eötvös József Kollégium tagja
- 1992–1994 DAAD-ösztöndíj Heidelbergben
- 1994 M.A. fokozat, történelem-angol, Heidelberg
- 1995–1998 tolmács és szakfordító, történelem PhD hallgató, gimnáziumi tanár
- 1998–2000 németországi szakmai gyakorlatok (ZDF, Axel Springer Verlag)
- 2000 állam- és jogtudományok doktora, ELTE

Pályafutás:

- 2000–2001 Tanársegéd a Károli Gáspár Református Tudományegyetem Jogi Karán (médiajog, szerzői jog, internet joga), ügyvédjelölt
- 2000–2001 az Andrassy Gyula Budapesti Németnyelvű Egyetem alapító igazgatója
- 2001 főosztályvezető, Miniszterelnöki Hivatal, Informatikai Kormánybizottság
- 2002–2004 főosztályvezető, Informatikai és Hírközlési Minisztérium
- 2004– az Európai Hálózati és Információ Biztonsági Ügynökség igazgatótanácsának (ENISA) alelnöke
- 2005– CERT-Hungary főigazgató, Puskás Tivadar Közalapítvány, miniszteri különmegbízott, Informatikai és Hírközlési Minisztérium

Klick havilap • 2005. december–2006. január

Fotó: Tímea Gígi

biztonsági együttműködésben. Jelenleg komoly kezdeményezésünk, hogy olyan anyagokat tegyünk elérhetővé az interneten, melyek konkrét segítséget nyújtanak a felhasználóknak. Ennek érdekében két honlap formálódik a CERT-Hungary kezei között: a halozatbiztonsag.hu és a biztonságosinternet.hu. Az utóbbi egyéni felhasználóknak, önkormányzatoknak, illetve a kis- és közepes vállalatoknak készül, közérthető formában mondja majd el, „mitől biztonságos” az internet és hogyan kell helyesen használni a számítógépet. A másik honlap, a halozatbiztonsag.hu elsősorban a szakemberekhez, rendszergazdákhöz szól majd. A tervek szerint karácsonyra elkészülnek ezek a honlapok.

A hazai IT-cégek közül néhánynak már sikerült betörnie a világpiacra, Európa más országai mellett az USA-ba és Kínába is. Hogyan segítik ezeket a vállalatokat, illetve milyen lehetőségei vannak egy magyar informatikai biztonsági cégnek külföldön?

Az informatikai tárca e-Sec.hu elnevezésű projektje éppen ezt szolgálja. Összegyűjtöttük a legeredményesebb hazai cégeket és egy prospektust készítettünk, melyet Kovács Kálmán ajánl a leendő partnerek figyelmébe. A prospektus öt magyar cég (Kürt, Megatrend, BalaBit, E-Group és Vírusbuster) termékeiről, szolgáltatásairól ír angolul, ezeket a cégeket szeretnénk megmutatni a világnak, s hogy ők maguk is

ajánlják saját magukat, üzletember-találkozókon vesznek részt, jártak például a HTEC központokban Kínában és az USA-ban is.

Nem is olyan régen felállt egy új uniós szerv, az ENISA, mely szándékai szerint komoly tudásközponttá fejlődhet és segítheti majd az egyes tagországokat az informatikai biztonság területén felmerülő problémáik megoldásában, az európai szintű biztonsági kultúra megteremtésében. Közvetve segíthet a hazai cégek uniós piacra való bevezetésében is?

Az ENISA (European Network and Information Security Agency) egy bő másfél éve működő kis uniós ügynökség, még kisebb költségvetéssel, gyenge hatáskörrel, de tagadhatatlan előnye, hogy alkalmas az európai szintű koordinációra, az érdekek érvényesítésére és kapcsolatok kialakítására. Az alelnökségem komoly pozitívuma, hogy a tárgyalások során a partnerországok komolyan vesznek, a szervezet színeiben tárgyalni magas hozzáadott értékkel bír és a kialakult jó munkakapcsolatokra később is lehet építeni.

Az informatikai, vagy hálózati biztonság és a bizalom fogalmak szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Előadásában többször szolt már arról, hogy a technológia is alapvető feltétele a magánszféra védelmének, de ez minden bizonnyal csak a probléma egyik oldala...

Valójában azt hiszem, amikor biztonságról beszélünk, egyúttal a bizalom megteremtésére gondolunk, technikai, eljárási és felvilágosítási-tudatosítási eszközökkel. Ebből egy szlet csupán a hálózati biztonság, hiszen amire az előbb utaltam, azt az interneten, egy nyílt rendszerben kell megvalósítani. „Több pályán kell egyszerre focizni”, az embereket tudatosabbá kell tenni, meg kell találni az erre fogékony csoportokat. Például hazánkban nagyon sok közösségi internethozzáférési pont létesült már eddig, s jó lenne, ha mindenütt dolgozna egy olyan munkatárs, aki oktatja a többieket, aki nemcsak az internetezésben segít, hanem azt is tudja, mire jó a tűzfal és hogyan kell biztonságosan használni a számítógépet. Másrészt pedig jogszabályokat, ajánlásokat kell kidolgozni, s ha mindazt, amit most említettem, párhuzamosan tudjuk csinálni, akkor szerintem 5-6 éven belül jelentős változás várható. Hazánk ezen a téren regionális központ lehetne, s ez nem utópia, mert a régióban mi állunk a legjobban. Persze az más kérdés, hogy pontosan kikhez viszonyítjuk Magyarországot. Jelenleg jól pozicionáljuk magunkat, jól érvényesítjük az érdekeinket, kiváló a mérnökképzésünk, egy szóval kiindulási feltételeink a legelőnyösebbek a kelet-közép európai régióban. Az utóbbi időben a különböző nemzetközi testületekbe számos magyar szakembert tudtunk delegálni, s nemcsak jelen vagyunk ezekben a testületekben, de komolyan is vesznek minket. Ráadásul van egy Informatikai Minisztériumunk, van Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatalunk, és soha még ennyi pénzt nem pumpáltak a K+F szektorba, mint most. Kiváló IT-biztonsági termékek és szolgáltatások születnek, melyeket a világ számos országában jegyeznek és van egy évtizedek óta jól működő számítástechnikai kutatóintézetünk, a SZTAKI. Európa középső, keleti felén tehát nincs okunk a panaszra.

Mire van szükség a folytatáshoz, hogy ne csak Európa keleti felén legyünk jók, mi-korra lesz például információbiztonságról szóló törvényünk?

Mi kellene még? Pénz, pénz, pénz... Szebben fogalmazva: addicionális humán és pénzügyi források, ezek mindenképpen. Másrészt tervezük az információbiztonsági törvényt, jelenleg az előkészületeknél tartunk, de a munkát minden bizonnyal a következő kormány fogja befejezni, véleményem szerint leghamarabb 2007 januárjában léphet életbe majd. Szeretném remélni, hogy az IT-biztonság a politikamentessége miatt továbbra is prioritást élvez és azok a projektek, melyeket részben 2001-ben, részben 2003-ban kezdtünk meg, továbbra is folytatódhatnak.

A TUDOMÁNY ÉS A NŐK

Az egyetemisták fele nő, a felsőoktatásban betöltött szerepük tehát nem kérdőjelezhető meg, ha azonban az oktatók vagy a kutatók között vizsgáljuk a nemek arányát, azt látni, hogy a tudományos élet még mindig mellőzi a nőket. Az esélyegyenlőség érdekében Magyar Bálint oktatási miniszter 2006 elején törvényt módosítást kíván benyújtani. Szerinte a nők tudományos előmenetelében nagy szerepe van a sztereotípiáknak, a ki nem mondott diszkriminációnak, és a szemléletváltáshoz jogszabályi változások szükségesek. A folyamat felgyorsítására Vass Ilona, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal alelnöke javaslatot tett a „Nők a Tudományban Bizottság” felállítására.

CSÚCSSTECHNIKA A BKV-NÁL

Várhatóan 60–80 milliárd forintot emésztet föl az elektronikus jegykezelő rendszer bevezetése a BKV-nál. Szakértők szerint a fővárosnak évente kétmilliárdos kárt okoznak a bliccelők, és az új rendszer a bevételkiesés minimalizálására is megoldást nyújtana, nem beszélve az egyéb előnyökről. A vártnál azonban később debütálhat a chipkártyás megoldás, mert egy ilyen nagyságrendű projekt az első pillanattól – ld. pályázat – óriási körültekintést igényel. A megvalósításhoz rádiófrekvenciás azonosítóval ellátott jegyek szükségesek, melyeket felszállásnál egy leolvasó hitelesít, illetve „lehuzza” a kártyáról a jegy árát. Ez azonban csak az egyik költséges eleme a bevezetendő rendszernek, nagyon drágák a jegyárusító, chipkártyafeltöltő automaták is, ráadásul sok kell belőlük. Négy cég tett hivatalos ajánlatot, velük a tárgyalássorozatot október 10-én kezdte a BKV. Az ELEKTRA rendszer bevezetésének első szakaszát jövő tavaszra tervezték, ám a hírek szerint ez hónapokat csúszhat.

DIGITÁLIS TV

Brüsszel egyértelműen megfogalmazta: nem egészen hét éven belül, azaz 2012-re minden tagállamnak áll kell állnia a digitális televíziózásra. Az analóg műsorszórásról a digitálisra való áttérést az unió nagy versenytársai, Japán és az USA valamivel korábban tervezik, nem árt tehát igyekezni. Ennek egyik alapvető feltétele a megfelelő jogi környezet, így az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) elkészítette az Elektronikus hírközlésről szóló 2003 évi C. törvény digitális műsorterjesztéssel összefüggő módosításáról és a digitális átállás átmeneti szabályozásáról szóló törvény tervezetét, a Nemzeti Hírközlési Hatóság pedig tavaszra ígérte a szükséges frekvenciaterveket. A digitális tévzés a fogyasztóknak sokkal jobb képi és hangminőséget, jóval több csatornát és újabb szolgáltatásokat jelent, és már hazánkban is vannak, akik tudják, miről van szó, hiszen az Antenna Hungária Rt. több mint egy éve teszti az új technikát a fővárosban. A törvénytervezet szövege az IHM honlapján olvasható.

➔ www.ihm.gov.hu

BOLYGÓT NEVEZTEK EL RÁTAI DÁNIELRŐL

Rátai Dániel 2004-ben kiemelkedően szerepelt a Magyar Innovációs Szövetség (MISZ) által szervezett Ifjúsági Tudományos és Innovációs Versenyen, ezért a MISZ őt delegálta az USA-ban megrendezett Intel ISEF 2005 nemzetközi tudományos versenyre. A fiatal feltaláló ott is remekelt, hat első helyezést gyűjtött be. A szakma elismerését annak köszönheti, hogy egy hétköznapi számítógépből háromdimenziós készüléket és egyben érintőképernyős PC-t „varázsolt”, valamint megalkotta a 3D-s ceruzát, amellyel a „levegőbe” is lehet rajzolni. Az ifjú tudósjelöltet nemrég a nemzetközi verseny egyik támogatója értesítette, hogy bolygót neveztek el róla. A „Rátai 21724” nevű kisbolygónak 3-6 kilométer az átmérője, 5,7 fokos a dőlésszöge, 0,126 az excentricitása

és 3,55 év alatt kerüli meg a Napot. Dánielt olyan híres emberek társaságába választották be, amelynek csak néhány magyar tagja van, többek között Petőfi Sándor és Bolyai János.

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM CSÚCS TALÁLKOZÓ

Nem minősítik ugyan kudarcnak, de szakértők szerint nem hozott igazi eredményt a november 16-18. között Tuniszban, az ENSZ égisze alatt megrendezett Információs Társadalom Csúcstalálkozó. A felek nem változtattak érdemben az internet fölötti nemzetközi ellenőrzés jelenlegi rendszerén és a létrehozott ún. „Digitális Szolidaritási Alap” ügyében is „csak” az önkéntes befizetésről született megállapodás. Utóbbi konkrét célja, hogy a kistelepüléseken megvalósuló fejlesztésekkel 2015-re a világ 80 százalékát lefedje az internet. Az ENSZ továbbra is meg akarja őrizni a világháló politikamentességét és szabadságát, ugyanakkor be akarja vonni az érintetteket a közös gondolkodásba. A világfórumon Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter képviselte hazánkat és kijelentette, a magyar főváros kész helyet adni egy új nemzetközi testületnek, nevezetesen az Internet Irányító Fórumnak (IGF), melynek létrehozásáról az eseményen döntöttek a résztvevők. Hazatérve a miniszter életre hívta az Internet Jövője Fórumot, melynek résztvevői magyar civil, piaci és kormányzati szereplők. A résztvevők a nyilvános vitafórum segítségével szeretnék nemzetközi szinten is képviselhető véleményt formálni a gazdasági, közösségi és szabályozási kérdésekben.

➔ www.ihm.gov.hu

NÉPSZERŰ AZ INTERNETBANKOLÁS

A GKI Gazdaságkutató Rt. és a T-Mobile Távközlési Rt. – a Sun Microsystems Kft.-vel együttműködve – negyedévente felméri a hazai elektronikus gazdaság fejlődését. Legutóbbi tanulmányuk szerint az elmúlt egy évben a lakossági és vállalati internetbanking ügyfelek száma több mint 50 százalékkal emelkedett, de a vállalati ügyfelek esetében tapasztalható nagyobb növekedés. A tranzakciók között továbbra is az online átutalások száma nőtt a legnagyobb mértékben, a második, illetve harmadik helyre a számlainformációk lekérdezése, illetve a mobilegyszerű feltöltése került. A pénzügyi szektor internetes várakozásait enyhe optimizmus jellem-

Klick havilap • 2005. december–2006. január

zi, becslések szerint az esztendő végére az internetbanki szolgáltatásokra szerződött vállalati ügyfelek száma elérheti a 105 ezret, a lakossági ügyfelek száma pedig a 700 ezret.

➔ www.gki.hu

AZ ÉV INTERNETES KERESKEDŐJE

Idén először rendezték meg Az év internetes kereskedője versenyt, mely nemcsak anyagi, de komoly eszmei elismerést is jelent a szakma részéről. Az Informatikai Vállalkozások Szövetsége és az Inter-Európa Bank kezdeményezésére, a Kirowski Rt. támogatásával létrehozott díjat az internetes közönség szavazás, majd a szakmai zsűri döntése alapján Bookline.hu nyerte. A nyertes egy több millió forintos hirdetési csomagot kapott a díj médiatámogatóitól és egy évig használhatja megtisztelő címet. A díj alapítóinak reményei szerint a jövőben a díj presztízsének emelkedésével további előnyöket és bevételnövekedést élvezhet az a cég, amely elnyeri azt. A fődíj mellett a zsűri a Bortarsasag.hu-nak ítélte az Év Legígéretesebb Internetes Kereskedője címet.

JÓ ÉVRE SZÁMÍTHAT A MAGYAR TELEKOM

A piaci liberalizáció sokat lefaragott a vezeték- és mobilszolgáltatók bevételeiből, a jelenlegi helyzet azonban stabilizálódni látszik és a Magyar Telekom megőrzi vezető szerepét a hazai piacon – ez derült ki a Moody's Investors Service tanulmányából. A hitelminősítő cég prognózisa alapján általánosságban a széles kínálati portfólióval rendelkező európai szolgáltatóknál a számhordozhatóság és az összekapcsolási díjak csökkenése várhatóan már nem okoz komoly bevételekiesést, hiszen azt ellensúlyozhatják a mobil-front erősítésével, a hangátvitel minőségének javításával, vagy a szélessávú internetszolgáltatás kiterjesztésével. A tanulmány szerint a vezető szolgáltatók jövőre is képesek lesznek a növekedésre, nem számíthatunk hatalmi átrendeződésre.

2005 A KÉMSZOFTVEREK ÉVE VOLT

Idén több mint kétszer annyi kémszoftver borzolta az idegeket, mint 2004-ben. A keyloggerek egyre kifinomultabbak és egyre nagyobb kárt képesek okozni, „láthatatlanul” figyelik, hol és milyen billentyűket ütünk le. Egy-egy ilyen kémszoftvert akár e-mailen is megkaphatunk, s ha közelünkbe férkőztek, a kifigyelt adatok hamarosan hackerek kezébe kerülnek, akik értik a módját, miként szűrjék ki az adathalmazból a hasznos tartalmat, melyből visszafejtik, hogy például egy bank internetes oldalára milyen jelszóval, személyes adatokkal léptünk be.

SZÁZÉVES ELMÉLET

A relativitáselméletet mindenhol ismerik a világban, alighanem ez az első fogalom, ami Einstein nevét hallva az eszünkbe jut. Azt már kevesebben tudják, hogy a híres képlet idén százésztendő. Az $E=mc^2$ egyenletet a híres tudós 1905-ben publikálta, de akkor még nem gondolta, hogy ennek később milyen nagy szerepe lesz az atomerőművek és az atombomba működési elvének kialakításában. Éppen idén ötven éve, hogy a német származású zsidó fizikus elhunyt, így Berlinben számos rendezvénnyel tisztelegtek nagysága előtt az év során.

VESZÉLYES ANYAGOK AZ IT-IPARBAN

Ez év augusztusától a hazai boltok is kötelesek visszavenni az e-hulladékot – a tönkrement, megunt elektronikai eszközöket –, erről uniós direktíva is rendelkezik. Ez azonban még nem győzte meg a környezetvédőket, újabb lépéseket sürgetnek, mert a számítástechnikai eszközök jócskán tartalmaznak ólmot, kadmiumot és higanyt. A legveszélyesebb anyagok felhasználását tiltó szabály várhatóan a jövő év közepén lép életbe az Európai Unióban, a Greenpeace azonban azt szeretné, hogy világméretű összefogás szülessen ezen a területen, és hogy a gyártók ne gyakoroljanak nyomást

a döntéshozókra. A környezetvédők hónapról-hónapra támadják az IT-ipart az e-hulladék miatt, főként azért, mert annak közel fele illegális utakon érkezik a szegényebb országokba, újrafelhasználásra.

TOVÁBB BŐVÜLT AZ SDT

Stratégiai játék, ahol megvívhatjuk az 1848-as szabadságharcot, animációkon követhetjük a pun háborút, vagy böngészhetünk az MTI soha meg nem jelent történelmi dokumentumfotói között. Többek között ezek az új tartalmak, lehetőségek váltak elérhetővé a Sulinet Digitális Tudásbázisban (SDT). A történelem oktatását segítő interaktív tananyagot – sajtótájékoztató keretében – Magyar Bálint oktatási miniszter mutatta be, és elmondta, mindez jobban megmozgatja a diákok fantáziáját, hiszen nemcsak követhető, de átélhető is lett az események sora. A digitális tananyag további bővítésének módja lehet a külföldi tartalmak vásárlása és adaptációja, vagy a piac bevonása a tartalmak előállításába. Emellett persze szükséges az infrastruktúra fejlesztése is, a második Nemzeti Fejlesztési Terv „Intelligens Iskola” projektje éppen ezt célozza meg, a tervek szerint 2007-ig mintegy negyvenezer tanteremben válik elérhetővé a teljes digitális oktatást segítő felszerelés.

VÍRUSINVÁZIÓ

Az F-Secure felhívja a számítógép-felhasználók figyelmét, ne nyissanak meg olyan leveleket, melyek „látszólag” a CIA vagy az FBI nevében érkeznek. Ezek a levelek ugyanis nagy valószínűséggel a Sober.Y féregvírussal fertőzöttek, s ha megnyitjuk a csatolmányt, a kémprogram azonnal telepíti magát a számítógépünkre. Az F-Secure a legmagasabb szintű riadót fújta meg, mert néhány óra leforgása alatt több millió fertőzött levelet észleltek világszerte, s ez alighanem az eddigi legsúlyosabb vírusinvázió. A levél általában arra hívja fel a gyanútlan netező figyelmét, hogy IP-címét illegális oldalon találta meg az FBI (vagy a CIA), ezért kéri, működjön együtt a hatóságokkal. Aki bedől a hivatalos kérésnek, máris áldozattá válik, legjobb védekezés a vírusirtó frissítése.

A „HÁLÓZATI” EMBER

A Nemzeti Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (NIIF) feladata, hogy megfelelő számítógépes infrastruktúrával lássa el a hazai kutató- és felsőoktatási intézményeket és közgyűjteményeket. A 2004 óta az IHM felügyelete alatt működő program karbantartja és fejleszti a hálózatot, szerepet vállal az internettechnológiák és alkalmazások széles körű terjesztésében. Emellett a legkorszerűbb hálózati technológiák első magyarországi alkalmazójaként húzóerőt gyakorol a magyar távközlési és informatikai iparra. Tevékenysége egy zárt kört szolgál ki, de eredményei hozzájárulnak a magyar információs társadalom fejlődéséhez és az EU eEurope akciótervének megvalósításához is. A szervezetről Nagy Miklós, a program vezetője beszélt.

A NIIF-program már csaknem 20 éves. Hozott-e valamilyen átütő változást a szervezet szempontjából az, hogy hazánk csatlakozott az EU-hoz?

A program és felhasználói köre, azt mondhatjuk, praktikusán már 1990 óta az Európai Unió tagja. Résztvevői voltunk azoknak az EU-s projekteknek, amelyek keretében a számítógépes adathálózat, az ún. kutatói hálózat Európában létrejött. Mára addig fejlődöttünk, hogy a Magyarországon elérhető infrastruktúra Európa élvonalába tartozik, mind a hálózat kapacitása, mind megbízhatósága tekintetében. Az unió valamennyi országában ugyanolyan kutatói hálózat működik, mint nálunk. Ezek pedig legújabbán már egy 10 Gbit-es gerinchálózaton kapcsolódnak egymáshoz, ami hatalmas előnyt jelent a kutatóknak a külföldi partnerekkel való együttműködésben.

A program minden előnye ellenére egy zárt közösséget, a kutatókat és a felsőoktatásban dolgozókat szolgálja ki. Mi a haszna a társadalom egésze számára?

A programnak az egész társadalom számára üdvös volta leginkább a gazdaság területén mutatkozik meg. Egy ország számára meghatározó, hogy a kutatás-fejlesztés mennyire katalizálja az ipart, mennyire szorosan tudnak együttműködni. A gerinchálózat kialakítása és az, hogy ezzel csatlakozhattunk az európai GEANT2 hálózathoz, lehetővé tette, hogy a magyar kutatók nemzetközi konzorciumok tagjaként sokkal több pályázaton indulhassanak el. Ez eddig több mint 10 milliárd forintnyi támogatás megszerzéséhez segítette hozzá Magyarországot, ami egyértelmű sikerként könyvelhető el. A második Nemzeti Fejlesztési Tervbe (NFT2) pedig reményeink szerint ki-

emelt programként kerülünk be, ami biztosítja, hogy továbbra is az élvonalban maradjunk. De más területről vegyünk például a könyvtárakat, amelyek kettős igényt próbálnak kielégíteni. Egyrészt kiszolgálják az olvasókat, kölcsönzést, keresést bonyolítanak, másrészt önálló, könyvtárközi szakmai feladatokat is ellátnak, mint például a rendszerezés vagy beszerzés. Ezeknek a feladatoknak az egyidejű ellátása nem működne a nagysebességű hálózat nélkül. Említhetnénk a felsőoktatásban való felhasználást is, ahol a hallgatók például el sem gondolkodnak azon, hogyan is működik az a rendszer, amely egy intézmény több ezer hallgatójának egyidejű bejelentkezését és ügyintézését kezeli.

Hogyan védekeznek az illetéktelen felhasználás ellen?

Körülbelül hat éve kezdeményeztük: miniszteri rendelet szintjén szabályozzák, hogy olyan hálózatokban, amelyek tisztán közpénzből épülnek és felhasználói a közzsférában dolgoznak, lehetőségünk legyen arra, hogy ha a felhasználói tartalmat nem is kontrolláljuk, legyen egy olyan szabályzat, amely minden felhasználó számára kötelező. Ennek felügyeletére létrehoztuk az NIIF etikai bizottságát, a Hungarnetet. Az etikai kódex célja, hogy a hálózaton, céljának megfelelően valóban kutatási és oktatási tartalmak legyenek elérhetők. Mivel azonban nem figyeljük az adattartalmat, nem tudjuk, egy kollégiumban elhelyezett szerver adott pillanatban például milyen filmek letöltésével van elfoglalva, de látjuk, hogy kiugróan magas adatforgalmat generál. Erre felhívjuk az intézmény vezetésének figyelmét, és ha nem a célnak megfelelő információcsera zajlik, lépéseket teszünk, ami a legenyhébb rektori figyelmeztetéstől az intézmény hálózathasználatának korlátozásáig terjedhet.

Meddig marad elihálózat az NIIF? Gondolkodnak azon, hogy nyitottá tegyék?

Mára már minden hazai felsőoktatási intézmény, kutatóintézet és városi szintű könyvtár tagja a hálózatnak. Egyre feszítőbb azonban a piac felé való nyitás kérdése. Mivel azonban az NIIF az uniós szabályok szerint működik, erről nem mi döntünk. Várakozásaink szerint azonban néhány hónapon belül határozat születethet arról, hogy a hálózaton is összekapcsolódjon a kutatás-fejlesztés és az innováció, azaz a kutatás-fejlesztésben részt vevő vállalatok számára megnyíljon a rendszer. Ez indokolt lenne azért is, mert a kutatás-fejlesztés jelentős része nem

Nagy Miklós,

a NIIF Iroda igazgatója

Született: 1954.

Végzettség:

1971 Budapesti Műszaki Egyetem,
Villamosmérnöki Kar
1972 CDC, Frankfurt am Main
1978 ESZR Tanfolyam, SZU

Pályafutás:

1964–1966 Egyesült Izzó Rt., Félvezető Fejlesztési
Laboratórium, Budapest
1966–1971 Technikus mérnök, MTA Számítástechnikai Központ, Budapest
1971–1987 Fejlesztőmérnök, műszaki vezető, MTA Számítóközpont, MTA-SZTAKI
1987–1999 Irodavezető, IIF, majd NIIF Koordinációs Iroda, MTA-SZTAKI, Budapest
1999– Igazgató, NIIF Iroda, Budapest
2000–2002 mb. főigazgató, FEFA Budapest

Társadalmi szerepvállalás:

1991– Neumann János Számítógép-tudományi Társaság
1991–1999 NETWORKSHOP Programbizottság
1992–1996 MTA Számítástechnika és Informatika Alkalmazási Bizottsága
1996– HUNGARNET főtítkár
1997– Magyar Internet Társaság (ISOC Hungary Chapter)

Klick havilap • 2005. december–2006. január

Fotó: Timár Gigi

kutatóintézetekben, hanem az ipar területén valósul meg. A kapcsolat azonban semmiképpen nem lehet üzleti célú, hiszen a hálózat közpénzből működik, ami nem jelenthet versenyelőnyt. Viszont a kutatás-fejlesztésben való együttműködés szükséges ahhoz, hogy a hazai projektek minél több pályázaton vehessenek részt eredményesen.

A hálózat kiépült. Ennek fejlesztése, jobbítása mellett milyen projekteken dolgozik jelenleg az NIIF?

Technológiai fejlesztésként a 6Net projektet említeném, amelynek lényege, hogy általánossá kívánjuk tenni az internet legújabb, IPv6 protokollját. Ez azért szükséges, mert az előző protokoll által kínált címtartomány elfogy. Ez azt jelenti, hogy ha nekem személy szerint van egy e-mail címem, ahhoz tartozik egy domain név és egy IP cím, ami csak az enyém, ezek darabszáma pedig véges. Az új protokoll körülbelül a jelenlegi felhasználók tízszeresét képes kiszolgálni, ami a világ közel összes emberét jelenti. Jelenleg Magyarországon is az IPv4-et használják, kivéve a kutatói hálózatot, ami már most is az új protokollt alkalmazza. Most tehát azon dolgozunk, hogyan veheti át a leghatékonyabban és legmegbízhatóbban az új protokoll a régi helyét. Ez természetesen azt jelenti, hogy egy ideig a kettő egymás mellett fut, mielőtt véglegesen az IPv6 használatára térnénk át. Az áttérés problémája csak azokban az országokban nem jelenik meg, amelyek

most futnak fel és így eleve az új protokollt vezetik be. Ilyen például Kína.

Mi a legígéretesebb projekt?

A nagy sláger most a Cluster Grid projekt. Ez nagyon aktuális azért is, mert a piac is erősen érdeklődik iránta, ugyanis felfedezték a benne rejlő hatalmas előnyöket és megtakarítási lehetőséget. A piaci érdeklődés eredményeként a projekt rohamosan fejlődik, mert erős támogatást kap. A Cluster Grid projekt egyéni számítógépek hálózatos összekapcsolását jelenti, amelynek eredményeként a pc-k, amikor éppen használaton kívül vannak, összekapcsolódnak és egyetlen nagy teljesítményű számítógépként működnek. Például az egyetemeken esetében több százezer egyéni gépről beszélhetünk, amelyek idejük jelentős részében állnak. Gondoljunk csak a nyári és téli szünetekre, valamint az éjszakákra, amikor egy hallgatói laborban elhelyezett számítógép biztosan nem dolgozik. Ezek a gépek is mind a világhálóra vannak kapcsolva valamilyen lokális hálózatot keresztül. Ha ezeket a szabad kapacitásokat valahogy össze tudom kapcsolni, akkor akár több teraflops-os számítógépek teljesítményét tudom elérni. Az NIIF élen jár a gridek fejlesztésében, mint ahogy az első magyarországi szuperszámítógép beszerzése is hozzánk kapcsolódik.

Magyarországnak négy évvel ezelőtt még nem volt szuperszámítógépe, míg például Lengyelországban ugyanakkor legalább tíz

szuperszámítógép-központ működött. El kellett indulni ezen az úton, ezért az NIIF úgy döntött, hogy megvásárol egy olyan gépet, amely akkor a világ – beleértve az amerikai hadigépezetet és minden mást – 500 legnagyobb kapacitású gépe közé tartozott. Természetesen már nem vagyunk a listán, hiszen ezen a területen évente olyan fejlesztések zajlanak, amit anyagilag sem tudunk követni. Ezért is merült fel, hogy egy egymilliárd forintos pályázati pénzből beszerzett több, mint ezer számítógépet olyan feltételekkel osszunk szét, hogy az intézményeknek fel kell ajánlaniuk azokat éjszakai használatra. Ez volt a magyarországi cluster grid kiépülésének bázisa. Az ipar is felfigyelt ezekre a fejlesztésekre, és ma már, főleg a gyógyszergyártás területén, a clustereket nagymértékben használják.

A harmadik projekt, amin most dolgozunk, a kommunikáció területét érinti. A videokonferenciáról van szó, amely hálózaton keresztül már elég régóta létezik, de a képen megjelenő emberek szaggatottan mozogtak, mint a régi filmekben, mert a kommunikáció a technológia fejletlensége miatt nem valós idejű volt. Ma ez is internet-protokoll alapon működik, amivel egyszerre akár ötven helyszínről is lehet valós időben közvetíteni. Semmi akadály például annak, hogy az egyik megyeszékhely által szervezett konferenciába az összes többi bekapcsolódjon, sőt, ma már napi gyakorlat, hogy úgy tartunk értekezletet, hogy a résztvevők akár Debrecenben, Londonban és Tokióban is ülhetnek. A kutatói hálózat ezzel annyiban van kapcsolatban, hogy itt van meg az a kapacitás, ami a valós idejű kommunikációt lehetővé teszi.

A cluster grid projekt és a videokonferencia egyaránt vonzó lehetőség lehet a piac számára is. Ők teljesen ki vannak zárva ezek használatából?

A kutatások eredményeit természetesen használhatják, de egyelőre komoly korlát van a terjedésben, ami elsősorban az emberi tényezőből fakad. Ma még a többség sokkal természetesebbnek tartja, hogy beül az autójába és vidékre vagy külföldre utazik, amivel irrodájában ülve venne részt az eseményeken. Így pedig valóban csak a hasznos időt kellene, mondjuk egy konferencián töltenie, akár csak egy órát és a nap többi részében más dolgokkal foglalkozhat. Persze nem megy minden azonnal. Például nekem volt a tizenegyedik e-mail címem az országban, ami jó érzés, de sok évnek kellett ahhoz eltelnie, hogy mindenkinek természetessé váljon az interneten való levelezés.

FELFUTÓBAN AZ E-LEARNING PIAC

Ahogyan az a márciusi MTE-kerekasztal-beszélgetésen is elhangzott, az e-learning projektekhez háromféle kompetencia szükséges, kettő nem is okoz gondot, mert a szaktudással rendelkező pedagógusokban és informatikusokban szerencsére nincs hiány. Nagyítóval kell azonban keresni a harmadik kompetenciát, azokat a szakembereket, akik összekapcsolják a két előbbi területet, akik tudják, milyen a jó digitális tartalom és ismerik a felhasználók szokásait, igényeit. Hosszú távon ilyen szakemberek képzésében kell gondolkodni, mert a tartalomipar felfutóban, és – bár túlságosan divatos a kifejezés: élethosszig tartó tanulás – egyre nyitottabbak vagyunk például a távtanulásra. Jól bizonyítja ezt akár a „kismamweb” is, a Coedu Tudásháló Kft. által kidolgozott angol nyelvtanfolyam, amely bronzérmet nyert az eFestival eLearning kategóriájában.

Bár sokat hallunk róla, talán nem árt tisztázni, hivatalosan mit is értünk e-learning alatt.

Általánosságban e-learningnek neveznek minden olyan oktatási technikát, ami számítógéppel támogatott. Van aki már azt is e-learningnek nevezi, ha a hallgatók kapnak egy CD-t a tanártól, amit otthon nézegethetnek. Én inkább azt a definíciót érzem ma már helyesnek, ami egy integrált, számítógéppel támogatott képzés-menedzsment rendszert feltételez. Ebben található az elektronikus tananyagok, ebbe tudnak a hallgatók és oktatók, illetve tutorok bejelentkezni, ebben lehet nyomon követni és segíteni a hallgatók tevékenységét. Ilyen komplex rendszerek sikeresen működnek például az egri Eszterházy Károly Főiskolán, a Gábor Dénes Főiskolán, a Miskolci Egyetemen vagy például a győri Széchenyi István Egyetemen. Leginkább azok erősek az eLearning alkalmazásában, akik távoktatással is foglalkoznak, mert a hagyományos oktatásba nehéz gazdaságosan beilleszteni egy ilyen rendszert. Ennek a kialakítása rengeteg idő és pénz, ami a távoktatásban hamarabb megemléget.

Tipikusan a felsőoktatást emlegetjük, de ott van például a sulinetes tartalomfejlesztés,

vagy Miskolcon a Digitális Középiskola, hátrányos helyzetű tanulóknak.

A Digitális Középiskola egyedi, speciális dolog, hatalmas eredmény, de középiskolai szinten ritkán jelenik meg a távoktatás, inkább az osztálytermi foglalkozásokon van a hangsúly. Míg az egyetemeken a kurzus-alapú e-learning terjed, a középfokú oktatásban a cél: szemléltető blokkokkal támogatni az órai munkát. A Sulinet Digitális Tudásbázis (SDT) egy olyan környezet, ami a közös tanulást támogatja, de nincs komplett kurzus, nem az önálló tanuláson van a hangsúly. A tanár betolja a „digitális zsúrcsüt” az órára és a modern technika, illetve az elektronikus tananyag segítségével mutatja be mondjuk a vulkánkitörést vagy speciális kémiai kísérleteket, animálva.

Milyen keretrendszerek, szabványok szükségesek az e-learning tananyagok fejlesztéséhez?

Az e-learning rendszereknek két alapvető komponense van, az egyik a képzés-menedzsment környezet, a másik a tananyag. A szabványok arra szolgálnak, hogy ezt a kettőt el lehessen választani egymástól, ha tananyagot fejleszt, az lehetőleg minél több képzés-menedzsment rendszerben használható legyen. Például az

SDT-ben, vagy a nagy cégek (Oracle, SAP, IBM, Microsoft és mások) által kialakított e-learning keretrendszerekben is. Ebből következik, hogy sok ilyen keretrendszer van, s az a jó tananyag, amely bármelyikbe berakható. Ennek érdekében kell bizonyos szabványokat követnie a tananyag, illetve a keretrendszer fejlesztőjének is. Ez a SCORM-szabvány, mely biztosítja a tananyag-csomag hordozhatóságát, hogy azt be lehessen tölteni és meg lehessen jeleníteni. Az interaktív részek, tesztek esetében pedig el is lehessen tárolni és a tanárok számára elérhetővé tenni az eredményeket is. Egy ilyen környezetnek óriási előnye, hogy a tanár vagy tutor követni tudja a hallgató tanulási folyamatát a rendszerben. Ezt még akkor is megteheti, ha nincs teszt és nincs konkrét visszajelzés, mert látja, hogy egy adott tanulási egységet mikor kezdett el egy diák tanulni, hány percet töltött vele és mikor lépett ki. A tanár a vizsga előtt akár azt is meg tudja nézni, hogy az adott modulal mennyit foglalkoztak a hallgatók, és szólhat nekik, hogy nem ártana rákapcsolniuk.

Több használatos keretrendszer létezik tehát és a SCORM-szabvány az, ami biztosítja az ún. átjárhatóságot, az egységességet?

Az elektronikus tananyag tulajdonképpen termék, a keretrendszer szintén (vannak ingyensesek is), mindenki olyat választ, amilyen szeretne, a szabvány pedig egy szabadon elérhető specifikáció. Szereplők tekintetében: van maga a rendszer üzemeltetője, vannak tanárok, tutorok, hallgatók, akik online használják a rendszert és a tananyag-fejlesztők, ők programozzák le az animációkat, megcsinálják a videókat, képeket és komplett tananyagokat. A piacon a felsőoktatás mellett a vállalati szektor is érdekelt az eLearning használatában, sok cég már nem küldi külföldre tanfolyamra a dolgozóit, hanem leülteti a gép elé, hogy online tanuljanak.

Az állam anyagilag mennyire támogatja ezeket a törekvéseket?

A felsőoktatás nem nagyon kapott ilyen irányú támogatást, sem tananyagfejlesztésre, sem keretrendszer-fejlesztésre, kivéve a bolognai folyamat támogatásához kapcsolódó legutóbbi HEFOP-pályázatokat, amelyekben az e-learning is szerepet kap. A közoktatási szféra számára viszont tavaly is, idén is több milliárd forint értékben írtak ki tartalomfejlesztési pályázatokat, amelyekben a kiadók és a technikai tartalomfejlesztők közösen készíthették el a hagyományos könyvek elektronikus, az SDT-ben használható változatát. Az tehát látszik, hogy az általános és középiskolai

Hutter Ottó,

az MTA SZTAKI eLearning osztályának vezetője

Végzettség:

1980–1984	Budapesti Műszaki Egyetem, villamosmérnöki diploma
1984–1986	híradástechnikai szakmérnöki diploma
1999	egyetemi doktori cím

Pályafutás:

1984 óta az MTA SZTAKI alkalmazottja

1984–1989	hardver-szoftver-fejlesztő
1989–1992	szoftver-projektvezető
1992–2002	oktatási vezető
2002–	az eLearning osztály vezetője

Klick havilap • 2005. december–2006. január

tananyagok digitalizálására elég sokat költött az Oktatási Minisztérium. A következő körben, úgy vélem, a szakképzéshez kapcsolódó anyagok elkészítését fogják inkább támogatni. Ez még nagyobb feladat, de a második Nemzeti Fejlesztési Tervben remélhetőleg lesznek erre források.

Mivel foglalkozik a SZTAKI e-learning osztálya?

Az e-learning szabványok ismerete nemrég még új színfolt volt Magyarországon, s mi elég mélyre ástuk magunkat ebben a témában, ezzel léptünk be a piacra és segítettünk a meglévő tananyagokat szabványosítani, tesztelni. Előbb a kész e-tananyagokat konvertáltuk szabványossá, de jelenleg már az új tartalmak fejlesztésében is részt veszünk: mondhatjuk azt, hogy ma már tartalomfejlesztő műhelyként működünk, egyetemekkel, vállalatokkal közösen dolgozunk. A keretrendszerekkel a tesztelésen túl nem foglalkozunk, kifejezetten tananyagokat fejlesztünk.

Milyen problémák merülnek föl a tananyagok tesztelése során?

Egy ilyen tananyagcsomag külsőre olyan, mint egy hétköznapi „zip” fájl, de a belső szerkezete, a leíró fájlok, a tananyagoldalak struktúrája egy előre meghatározott rendet kell, hogy kövessen. Ez biztosítja, hogy a betöltött „zip” fájl felismeri majd a keretrendszer. Ha valaki ezeket az előírásokat nem veszi komolyan, akkor a felhasználó nem tudja használni az e-tananyagot. Mi egyrészt a „csomagot” elemezzük, másrészt funkcionális tesztek is tudunk csinálni. Elég sok keretrendszerhez hozzáférünk, azokba szépen betöltögetjük a tananyagot, megnézzük, hogy működik-e, s ha nem működik, akkor indul a hiba keresése.

Ez kifejezetten technikai dolog... ezek szerint a szabványosítás nem jelenti a tartalmi megfelelést is, hogy például az ábrák áttekinthetők, egységesen szerkesztettek-e, valóban megkönnyítik-e a tanulást...?

Ez nagyon érdekes probléma, de egyelőre a Magyarországon elterjedt SCORM megrekedt ezen a technikai szinten, „csak” annyit lehet

vele biztosítani, hogy a tananyag betölthető, megnézhető legyen. A tananyag pedagógiai minőségével a szabvány nem foglalkozik, ez már egy következő szint lenne. Egyébként most jelennek meg azok az új szabványok, melyek már nemcsak a tananyagra, hanem a tanulási folyamatra is koncentrálnak. Ha ezek elterjednek, biztosan jelentősen emelkedik majd az e-

leckéhez milyen animációt érdemes csinálni. Egy animációhoz pedig nagyon részletes forogatókönyv szükséges. Mindez szoros együttműködést feltételez a szaktanár és a technikai fejlesztő között, hogy jó tananyag születhessen. Ez nagyon sok idő, és az iskoláknak általában nincs mivel motiválniuk a tanárokat erre a pluszmunkára.

Fotó: Tímár Gigi

Nemrég jelent meg a Műszaki Könyvkiadó E-learning 2005 kézikönyve, melynek társszerzője volt. Milyen tekintetben nevezhető hiánypótlónak ez a kötet?

Abban az értelemben hiánypótló, hogy átfogó képet ad az e-learningról, szabványokkal, definíciókkal, fejlesztőrendszerekkel, futtatórendszerekkel együtt, emellett esettanulmányokat is bemutat. Ez a hibája is lehet egyben, mert aki valamelyik részterület szakértője, az biztosan tud megalapozott kifogást felhozni, hogy melyik részt kellene még bővebben tárgyalni. Persze meg is teheti, teljesen nyitott a dolog, hiszen ez egy évente frissülő kiadvány, ezért is E-learning 2005 a címe.

Milyen tervekkel vágnak neki az új évnek?

Megpróbáljuk a tartalomfejlesztési technológiánkat magasabb szintre emelni. Eddig fejlesztőprojekjeinket önállóan kezeltük, azonban mostantól áttérünk egy komplex, ún. „tartalommenedzsment” platform használatára. Ez minden tananyagot és tananyagelemet egy központi

adatbázisban tárol és nagyban megkönnyíti a tananyagelemek újrahasonosítását új tananyagok fejlesztésekor.

Megnéztem a családjuk honlapját... és olyan érzésem támadt, Önöknél mindenkinek kötelező érteni valamennyit a számítástechnikához, az internethez...

Szerencsére nem kell parancsot adni, a családom nagyon lelkes ezen a téren, főleg a három lányom, akik 14, 18 és 20 évesek. De a feleségem is átszokott az újságok on-line olvasására, sőt letette az ECDL-vizsgákat is. Teljesen számítógépesített környezetben élünk, behálózott minket a modern technika, és ez jól is van így.

ELŐSZÖR, MÁSODSZOR, SENKI TÖBBET...

Első körben az tűnik biztosnak, amikor az ember lánya végigjárja a várost és megnézi, megszagolja, megtapogatja azt, amit meg akar venni. Aztán egy hirtelen ötlettől vezérelve mégis bepötyögi a www.teszvesz.hu címet. És láss csodát, van ott éppen olyan „alig használt” fenyőfa asztal, amelyet szeretne. Az ember lánya pedig lelkesedik, minden van, csak keresni kell..., majd felhív egy nála bölcsebbet, hogy megkérdezze, vajon mennyit érhet egy ilyen asztal, amihez ugyan nem kellene, de négy széket is adnak. És a nála bölcsebb ekkor azt javasolja, nézzen szét az IKEÁ-ban és ha csak asztal kell neki, ugyan ne licitáljon már székektől... Végül nem is licitált, de azóta is rendszeresen bepötyögi az előbb említett URL-t, mert ott tényleg minden van, a ka-

rácsonyra való tekintettel például fahéjas szappan barnacukor-kivonattal, ami licit nélkül 199 forintért is elvihető, de itt most éppen a licitálás a lényeg. Az oldal egyébként egy szerencsés házasságnak köszönhető, a Sanoma Budapest – többek között a Nók Lapja Cafe, a FigyelőNet és a Startlap működtetője – és a lengyel Payback Csoport vegyesvállalata hozta létre még januárban. A poznan-i székhelyű Payback több aukciós portált is üzemeltet, így tervüknek – hogy a TeszVesz néhány éven belül piacvezetővé váljon – van reális alapja. Aki szeret „vadászni”, el sem fogja hinni, mi mindent találhat, örök gyerekeknek például van LEGO, moncsicsi, repülőmodellek. Mindenki másnak pendrive, hálókártya, hangszóró, hűtőmágnes, fűszertartó,

útvefűró... érdemes végigböngészni a kategóriákat. Akinek komolyak a szándékai – mint mindenütt –, regisztrációval kezdje itt is és ha minden adminisztráción túljutott, kezdődhet az érdemi rész, persze csak a licitálás után, azaz, hogy mikor zárul a kereskedés. Ezt érdemes nagyon figyelni és csak az utolsó pillanatban rálicitálni az árura, amikor már biztosan senki nem tud újabb árat ígérni. Ha sikerült, a TeszVesz elküldi

az „Ön nyert” levelet és kezdődhet az egyezkedés az eladóval a fizetésről – pl. rózsaszín csekkben – és az áruátvételtől. Jó vadászatot!

www.teszvesz.hu

VÁLLALKOZÓKNAK

VOSZ
Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége

<p>VOSZ hírek gyors hírek nemzetközi hírek partner hírek VOSZ tagság Széchenyi-Kártya EU oktatás átértékelés e-mail</p>	<p>Friss VOSZ hírek</p> <p>A NYUGODJÁSOK ÉS NYUGELLÁTÁSOK VÁLTOZÁSAI - 2005-11-22 - A NYUGODJÁS FOGYASZTÓI KOSÁR ÉS AZ ARINDEX ALAKULÁSA, ÖSSZEFÜGGÉSEI</p> <p>A nyugodjások és nyugellátások változásai. A demográfiai folyamatok területén változatlanul negatív folyamatok ...</p> <p>Az Európai Kereskedelmi Napja - 2005-11-22 - Magyarországon 2005. november 5.</p> <p>November 5-e volt "Az Európai Kereskedelmi Napja" mely az Európai Unió 12 országában - köztük Magyarországon - is a ...</p> <p>Tájékoztató - 2005-11-22 - a VOSZ Ügyvezető Elnökség üléséről</p> <p>Időpont: 2005. november 3. 14 óra Helyszín: VOSZ Központ Jelenlét: Jelenlét: iv ...</p> <p>ESSA meghívó - 2005-11-04 - A vállalatoknál külföldi ártól foglalkoztatnak? Munkát vállalna az Európai Unió másik tagállamában? Milyen egérszerűségi állásért kaphatnak a külföldiek Magyarországon? külföldi ...</p> <p>További cikkeket...</p> <p>Friss aktuális hírek</p> <p>Támogatási Főosztály és Protokoll Tréning - 2005-11-24 - Vállalkozóknak, cégszervezőknek, cégtulajdonosoknak!</p> <p>Dátum: 2005. december 7-8-9. Időtartomány: Budapesti, CEU Konferencia Központ. Haza: és Unió...</p>	<p>Legkeresettebb VOSZ hírek</p> <p>Tájékoztató Széchenyi Kártya igénylői száma</p> <p>Új európai uniós VOSZ szolgáltatások VOSZ küldeménylistája 2004. május 4.</p> <p>Hogy Ön is jól járjon?</p> <p>További cikkeket...</p> <p>Legkeresettebb aktuális hírek</p> <p>Vállalkozások indításához figyelmeztető legfontosabb jogszabályok</p> <p>Európai Unió</p> <p>EU - Havi lap magyarul</p> <p>Egyéb gazdasági szervezetek vonalas jogszabályok</p> <p>További cikkeket...</p>
---	---	--

A VOSZ – akkor még Vállalkozók Országos Szövetsége – 17 évvel ezelőtt alakult, az első önkéntes, a mindenkorai kormánytól független, többségi magyar magántulajdonú vállalkozások munkaadói képvisel-

leteként. A szövetségre azért volt szükség, mert a nyolcvanas években tömegesen létrejött vállalkozások nem tudtak, vagy nem akartak csatlakozni a már meglévő „kötelezően előírt” érdekvédelmi szervezetek-

hez. A önkéntesség alapuló szervezet gazdasági súlya folyamatosan nőtt, törvényjavaslatok kidolgozásában vett részt, érdekképviseletét kiterjesztette valamennyi vállalkozásra, függetlenül azok jogi státusától, megújította alapszabályát és teljes testületét, regionális és helyi szintű „csapokat növesztett”, s a változások nyomán új – máig használatos – nevet is választott: Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége. Ma a szövetség egyikeb mellett a Nemzetközi Munkaügyi Szövetség (ILO) európai szervezetének is tagja, de munkájában a tipikus lobbitevékenység mellett a tagjainak nyújtott szolgáltatásokon van a hangsúly, így rendezvényeket szervez, segítséget nyújt külföldi partnerek ke-

resésében, pályázatokat figyel, de a hazai KKV-k likviditási gondjait enyhítő Széchenyi-kártyaprogram kidolgozása is a szövetség érdeme. A VOSZ ügyvezető elnöke az a Demján Sándor, akinek nevéhez a WestEnd City Center megalapítása fűződik, szintúgy a Magyar Hitelbank színeiben az első privatizációk. Lapzártánkkor még nem lehetett tudni, mikor azonban a Kedves Olvasó a kezében tartja az újságot, már minden bizonyosan ki-hirdették, kik nyerték az idei Prima Primissima Díjat. A vállalkozók és a díj között a kapcsolódási pont szintén Demján Sándor, a VOSZ elnökségének támogatásával ő alapította a díjat több, mint két évvel ezelőtt, hogy a hazai tudomány, művészet és kultúra jeles képviselőit elismerje és eredményeiket megőrizze az utókor számára.

Vissza azonban a vállalkozókhoz és a portálhoz! Aki a VOSZ tagja szeretne lenni, vagy csak érdeklődik a legfrissebb hírek, pályázatok iránt, esetleg partnert keres, klikkeljen a vosz.hu-ra.

www.vosz.hu

Klick havilap • 2005. december–2006. január

IRÁNY EURÓPA

Van egy hely a világhálón, ahol megismerhetjük Európát. Van egy hely. Ahol játszva sajátíthatjuk el azt, amit most a vetélkedőműsorokban sok pénz reményében válaszolhatunk meg. Ami az unokáinknak már alapműveltség lesz. Hány tagja van az uniónak? Kik azok? Hol helyezkednek el? Milyen nyelven beszélnek? Számos kér-

kének, ahol személyes tárgyaink egy-egy játékot hivatottak szimbolizálni. Egyelőre sajnos magyar nyelven nem áll rendelkezésre, de mintegy 8 másik uniós nyelvet választhatunk. A zenekedvelők az uniós tagok himnuszait próbálhatják meg felismerni, a memóriajátékot pedig a tagállamok zászlóival játszhatjuk.

désre kaphatunk választ és jegyezhetjük meg játsszi könnyedséggel.

Az EuropaGO honlapján barátságos környezetet fogadja a látogatókat. Jópofa rajzolt grafika, egy kis szobát tudhatunk magun-

Az időgép a közös múltat hivatott feleleveníteni, ezért az egyes országokkal kapcsolatos történelmi kvízbe csöppenhetünk. Ha aktuálisabb vizekre evezünk, több szempontból is tesztelhetjük tudásunkat. Földrajz, történelem, vagy „csak” élet Európában. Első hallásra könnyűnek tűnnek, de vannak olyan kérdések, amiken nagyon meglepődhetünk. A vak-térképen sem olyan könnyű elhelyezni a tagországokat, ha csak egy egybefüggő fehérség közepébe kell odaböknünk a kurzorunkkal megmarkolt országot. A pénz nem játék! Vagy mégis? Nekünk még az euróval is szabad játszani. Egy aranyos platformjáték keretei között

ismerkedhetünk meg a hazánkban még csak bevezetésre váró közös valuta bankjegyeivel és érméivel. Akinek mindez nem volt elég, az nyugodtan elmerülhet a kifestőkönyvben, ha pedig elnyerte tetszését az oldal, egyúttal háttereket is tölthet le.

S hogy ez miért jó? Az európai országok közös történelme nem volt viharoktól mentes, ezért a megosztottságtól nehéz megszabadulni. A kultúrák közelítése, egymás megismerése és elfogadása nagyban hozzájárul az együttműködésben való sikeres részvételhez, melyre az EU-csatlakozással vállalkoztunk.

➔ <http://europa.eu.int/europago>

A NYELVEKÉ A FŐSZEREP

Az Európai Bizottság felszólította a tagállamokat, minden lehetséges eszközt vessenek be a nyelvtanulás, -tanítás érdekében. A bizottság egy új portált is indított, mely az unió minden hivatalos nyelvén olvasható. Az ösztönzés alapvető oka pedig, hogy a sokszínű Európában idegen nyelv ismerete nélkül nehezebben boldogulnak a polgárok, és egyelőre csak minden másodikkal vallja, hogy anyanyelvén kívül bír még legalább egyet. Ez a mobilitásra és közvetetten a gazdaságra is negatívan hat, a témában ezért jövőre tanulmány készül a hiányosságok feltárására. Az unió egyébként sokat költ nyelvi képzésre, erre szolgálnak például a diákoknak szóló csereprogramok. Egy tanulmány szerint – mely még a tizenötök idejében, három évvel ezelőtt készült – a franciák állnak a legrosszabbul nyelvi téren, mert a diákok alig harmada beszél legalább egy idegen nyelven. Kiemelkedők azonban a skandináv országok fiataljai, s talán nem meglepő, hogy a legtöbben az angolt választják első helyen.

➔ <http://europa.eu.int/languages>

SZLOVÁKIA MÁR LÉPETT

Szlovákia lekörözte hazánkat, legalábbis ami a közös valutára való áttérést illeti, belépett ugyanis az ERM-2 árfolyamrendszerbe, ez kötelező előzménye az euró majdani bevezetésének. A lépés gyakorlatilag azt jelenti, hogy Szlovákia az euróhoz „rögzítette” valutáját, egy euró ezentúl 38,455 korona, s az ország a következő két évben ettől maximum plusz-mínusz 15 százalékkal térhet el. Ez a lépés hamar begyűrűzik a szlovák gazdaságba, hiszen a befektetők számára is biztosíték a stabil árfolyam, ami – jóval az euró bevezetése előtt – sokat lendít az ország versenyképességén. A szlovák politikai elit szándéka, hogy 2009-ben bevezethessék az eurót, most reális törekvéssé vált, sőt ezzel a lépéssel sikerült megelőzniük Magyarországot, Lengyelországot és Csehországot is. Ha hazánk tartani akarja a 2010-es euró-bevezetési tervet, 2008-ban mindenképp meg kell lépnie azt, amit szlovák szomszédaink most megtettek. Szakértők körében komoly vita tárgya, hogy ez a két dátum reális törekvés-e a jelenlegi számok ismeretében.

HOGYAN FOGJAK HOZZÁ?
MIBŐL TANULJAK?
MENNYIBE KERÜL?
HOL VIZSGÁZZAK?

Miskolci Egyetem
Számítógépközpont
Hivatalos ECDL vizsgaközpont

Információ: Zatrok Zsuzsa

Tel: (46) 565-111 (10-51 mellék) | Fax: (46) 563-450

E-mail: ecd1@gold.uni-miskolc.hu

Honlap: www.szk.uni-miskolc.hu

AZ IGAZSÁG MALMAI LASSAN ŐRÖLNEK

Létezik egy bíróság, amely az európai nemzetek felett áll. Huszonöt ember alkotja, ők felelnek azért, hogy a jog tiszteletben tartásának, megértésének és a tagállamokban történő egységes alkalmazásának biztosítása ne csorbuljon. Természetesen nemcsak ez a maroknyi jogász áll sziklaként a viharban, nagy létszámú kisegítő személyzet tevékenykedik mellettük, sőt, az Európai Közösségek Bírósága (EB) mellett létrehozták az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságát is, mintegy tehermentesíteni az anya-szervezetet.

Érdekes továbbá, hogy az unió valamennyi hivatalos nyelve az eljárás nyelvélvél válhat, valamint a bíróság és az elsőfokú bíróság ítéletei kihirdetésük időpontjától kezdve valamennyi hivatalos nyelven rendelkezésre állnak. Ennek megvalósításához az intézmény számos tolmács és az alkalmazottak több mint egyharmadát kitevő jogásznyelvészekből álló fordítószolgálat

segítségét is igénybe veszi. Nem csoda tehát, ha ez a ropant szervezet igen lassan jut egyről a kettőre. Ennek ékes példája a jelenleg folyamatban lévő iparúzésiadó-ügy. Kovács László, az Európai Bizottság adó- és vámügyekkel foglalkozó biztososa a még le nem záródott olasz adóügyre hivatkozva úgy nyilatkozott: a luxemburgi székhelyű szervezethez kerülvén mindössze 2007 végére várhatunk ítéletet. Nem kapkodják el, annyi szent. De ne is várjuk ezt egy olyan szervezettől, melynek feladata egyfajta közösségi alkotmánybíróként funkcionálni, a közösség tagállamai és azok in-

tezményei közötti vitás ügyekben dönten. Ráadásul a bővülő közösség folyamatosan új problémákat és tennivalókat vet fel, újabb hivatalos nyelvek, precedens-értékű esetek, gondoljunk csak arra,

hogy 2004 májusában a tizenötök Európájából „hirtelen” huszonötök lett. Egyszerűnek semmiképpen sem mondható feladat. Adjunk hát időt nekik.

➔ <http://curia.eu.int>

VÉDD AZ „ÉLETED”

Keveseknek adatik meg, hogy feltaláljanak valami igazán újat. Valami tényleg egyedülálló. Olyat, amelyet más még soha korábban. Az ilyen találmányok egy része ismeretlen marad a nagyközönség számára és sosem alkalmazzák. Némelyek azonban

gyökerestül felforgatják korábban megszokott életvitelünket. Ezek óriási értéket képviselnek, s nemcsak átvitt értelemben. Az ilyen újításokat mindenki be szeretné építeni termékeibe, szolgáltatásaiba, ezáltal is jelentősebb bevételekre téve

szert. Azonban a szerencsés feltaláló joggal tart igényt valamilyen részesedésre, elvégre az ő felfedezése nélkül mindez nem jöhetett volna létre. Ez azonban nem egyértelmű, hiszen a világ számos pontján feltűnő és gombamód szaporodó jelenségek közepe van az a személy vagy testület, amely megállapíthatná, hogy kitől származik az eredeti ötlet. Ezért jött létre a szabadalom mint fogalom.

Tehát mint mindennek, az ötletek megvédésének is megvan a maga módja, a szabadalmaztatás. Ennek elvégzésére mind az egyes országokban, mind közösségi szinteken hivatalokat alapítottak, melyek az egyes találmányok vizsgálatát és bejegyzését végzik. Az egyes bejegyzett szabadalmak után az azokat felhasználóknak megfelelő anyagi ellenszolgáltatást kell fizetniük. Az európai országok közös szabadalmi szervezete

az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO). Itt szerezhethetünk tudomást az Európában szabadalmaztatott innovációkról, a szabadalmaztatás folyamatáról és kellékeiről, arról, hogy hazai szabadalmaink hogyan állják meg a helyüket szerte Európában, és természetesen megismerhetjük a szervezet főbb személyiségeinek hátterét.

Egy ilyen folyamat persze nem egyszerű, gondoljunk csak a szoftverszabadalom ügyére, mely régóta húzódik, és a felek egyelőre még abban sem tudnak megegyezni, mi tartozhatna egy lehetséges irányelv hatálya alá. Arról, hogy a szabadalmaztatás mennyibe kerül, már nem is szólunk, hazánkban valószínűleg mindene rámegegy a feltalálónak, ha nem igényel egy kis támogatást. Ez utóbbira lehetőséget ad például egy-egy GKM-pályázat.

➔ www.european-patent-office.org

Az emberek közelebb vannak, mint ahogy azelőtt gondoltam.

Először azért fizettem elő az internetre, hogy kényelmesebben levelezhessek a régi haverokkal. Aztán megnéztem pár érdekes oldalt, beleolvastam ebbe-abba, bekapcsolódtam a „beszélgetésekbe”, és hirtelen kiderült, milyen sok új barátom van. Próbáld ki Te is, és meglátod, ott lóg a neten az egész világ!

Internet. A világ megismerhető.

PÉCS 2010

Magyarország Európa része. Közigazgatásilag már hivatalosan is, és most itt az idő, hogy más területeken is elismertessük, felvesszük a versenyt az uniós többi tagjával. Erre kínál kiváló alkalmat az a projekt, melyben 2010-ben egy német város és talán az unión kívüli Isztambul mellett Pécs lesz Európa kulturális fővárosa. Ezzel megvalósulhatnak mindazok a fejlesztések, amelyeket a város a helyi kulturális élet, városkép és közterületek átalakításával kapcsolatban tervezett. A változások azonban nemcsak a 2010-es évre szólnak. A projektek nagy része ugyanis hosszú távú, és ezzel tartós változásokat idézhet elő a településen. A pályázat anyaga megtekinthető a www.pecs2010.hu oldalon, igaz, arról csak a hírek rovat

máshonnan átvett sajtóanyagaiból értesülhetünk, hogy a verseny lezárult, és éppen a győztes pályamunkában böngészünk. Európai projekthez illően az anyagok a magyar mellett angol és német nyelven is olvashatók, a legfontosabb információk pedig franciául és németül is elérhetők. A teljes anyagot átnézhetjük az oldalon, elolvashatjuk a pályázat európai üzenetét, és, hogy miért a nyugati nagyváros a legalkalmasabb a pozícióra. Természetesen a fejlesztési terv kulcsprojektjei is megtalálhatók itt, olvashatunk a zenei- és konferenciaközponttól, az emblematicus Zsolnay-gyár köré tervezett kulturális negyedről, a „nagy kiállítóterrről” és az új könyvtárról is. De bemutatják a várost jelenlegi állapotában

is. Olvashatunk a település történelméről, de aki inkább a szemében bízik, az virtuális sétára is indulhat az utcákon. Az oldal és a pályázat külső megjelenése egyaránt vonzó, tele szép, hívogató

képekkel. Ha ez kell ahhoz, hogy Európa egésze mellett mi, ennek az országnak a lakói is felfedezzük ezt a szép várost, hát legyen! Menjünk és nézzük meg!

www.pecs2010.hu

DIGITÁLIS SZOCIÁLIS MUNKÁS

Az „IT-mentor – az informatikai szektor mint munkaadó” elnevezésű projekt azzal a céllal jött létre, hogy segítse a munkavállalási szempontból hátrányos helyzetű, jelenleg inaktív, 45 éven felüli, vagy megváltozott munkaképességű munkanélküliek munkaerőpiacra jutását. A program, mint ahogyan az jellegéből adódóan elvárható, az interneten is elérhető, a www.itmentor.hu címen. Az IT-mentor tehát egy új hivatás, a honlap saját meghatározása szerint a digitális esélyegyenlőség szociális munkása. A teleházak személyzetének tagja,

az arra rászorulókat személyesen segíti az információs társadalom új lehetőségeinek befogadásában. Segít az elektronikus szolgáltatás igénybevételének, technikai nehézségeinek megoldásában, és oktató és ismeretterjesztő szerepében az internet szépségeit is bemutatja az érdeklődőknek. Szerepe tehát az, hogy segítsen megtanulni a gép és az internet kezelését, a minket érdeklő információ megtalálásának módját, az elektronikus ügyintézés. Az oldal természetesen bőséges információval szolgál magáról a programról, valamint értesülhe-

tünk a hozzá kapcsolódó fontosabb hírekről is. Emellett részletes adatbázis áll a felhasználók rendelkezésére, amelynek látogatása ugyan regisztrációhoz kötött, de a hozzáférés ingyenesen igényelhető az info@telekucko.hu email címen. Az adatbázis többek között tevékenységeket, szolgáltatásokat, portálokat és felhasználói példákat tartalmaz. IT-mentor-alkalmazásokról, adattárakról kaphatunk információkat, de megtalálható például álláskeresési segítségnyújtás, sőt még családfakutatás és diafilmnézés is elérhető. Az álláskeresésben segít a mentorhelyek menüpont is, ahol az éppen szabad munkahelyekről tájékozódhatunk. A mentortérkép pedig megmutatja, hogy az országban jelenleg hol vehetjük igénybe a mentorok ingyenes szolgáltatását. Az oldalon nagy szerepet kapnak a program

partnerei, akiknek honlapjára link vezet. Köztük található állami és szakmai szervezeteket, oktatási intézményeket, de magánszemélyeket is, akik valamilyen módon kapcsolódnak a program tematikájához. Ezek az oldalak igazán sokszínű információt, érdekes olvasnivalókat tartogatnak, a hozzájuk vezető link pedig arcképek soraként jelenik meg, tehát akár személyes szimpátia alapján is dönthetünk, kiről szeretnénk bővebb információhoz jutni.

www.itmentor.hu

Klick havilap • 2005. december–2006. január

RÉGI KÖNYVEK, ÚJ MÉDIUM

Az antikvárium szóról elsöre régi könyvek illata és a kötetek lapozgatásával eltöltött órák jutnak eszünkbe, meg az az ember, aki kedvenc üzletünkben már ősidők óta kiszolgál. Na ez az, ami nincs a www.antikvarium.hu oldalon. De hová is lenne a digitális kultúra, ha pont antikvár könyveket nem

szerezhetnénk be az interneten? Hát, vehetünk azt is. A „turkálás-élményt” hivatott helyettesíteni az oldal betöltésekor megjelenő ajánló, ahol tényleg minden van, ráadásul kimerítő információkat kaphatunk egy-egy könyvről. A megszokott offline antikváriumok hangulatát igyekszik visszahozni az oldal

megjelenése is. Az otthonos barna színek, a régies betűk, a pergament mintázó menüpontok mind az ódon hatást erősítik. Ha nem tudjuk biztosan, hogy mit is szeretnénk, kereshetünk a témakörök szerinti bontásban. És ha végképp nem

akarunk válogatni, akkor választhatjuk a részletes keresőt is, ahol pillanatok alatt kiderül, elérhető-e a kívánt kiadvány. Mintha csak egy jól felkészült boltostól kérdeznénk, keresgélés helyett. Sőt, ha a keresett könyv nincs a készletben, előjegyeztethetjük. Ezután nincs más dolgunk, mint várni a sült galambot, vagyis hogy értesítést kapjunk arról, hogy beérkezett az áhított tétel. Amit egyébként kérésre házhoz is szállítanak. A karácsonyi ajándékvásárlási láz idején már az is jól hangzik, hogy otthonról

kiválaszthatjuk és megvehetjük a meglepetést, de az oldal emellett külön rovatban ajándéknak való könyveket is ajánl. Így akár az egész családnak beszerezhetjük az ajándékot anélkül, hogy egyetlen lépést kellene tennünk a decemberi fagyban. Csak éppen a keresgélés, megtalálás és a lefagyott kezünkben szorongatás öröme csökken le egy kicsit. De a lényeg, hogy elolvashatjuk azt, ami már egyetlen könyvesboltban sem kapható és amire olyan régóta vágytunk.

➔ www.antikvarium.hu

MAGYAR KULTÚRA NEMZETKÖZI PORONDON

A külföldi magyar kulturális intézetek látogatói leginkább az adott országban élő magyarok, de a hazánk iránt érdeklődő külföldiek számára is érdekes programokat kínálnak. Bemutatják Magyarországot, és eseményekkel közönséget teremtenek a magyar tudomány és művészet képviselőinek. Fontos szerepük van tehát nagyra becsült kultúránk nemzetközi szinten való bemutatásában és abban, hogy a külföldön élő magyarok ne szakadjanak el ettől a kultúrától. Úgy is mondhatnánk, hogy jelentős szerephez jutnak országimázsunk alakításában. Fontos tehát, hogy akár az interneten való megjelenésükkel milyen benyomást keltenek. A www.magyarintezet.hu oldalról juthatunk a világ országaiban lévő magyar kulturális intézetek honlapjaira. Ezek felépítése azonos szerkezetű, az aktuális programok mellett megtalálható itt – mivel költségvetési szervekről van szó – üvegzebe, képgaléria, térkép, a munkatársak neve, fórum és országonként egy-két egyedi menüpont is. A bécsi intézet például saját ösztöndíjasai

számára biztosít külön felületet, míg a prágai magyar övödát üzemeltet. A rendezvények között a magyar kultúrához kapcsolódó előadások, koncertek, filmek, kiállítások szerepelnek. Az egyes országok feltehetően maguk töltik meg adatokkal az egységes felületet, mert az elérhető információ mennyisége és minősége között erős különbségek vannak. Az egységes design impozáns, modern, visszafogott, mégis érdekes. Az azonos szerkezet mellett az eltérő színárnyalatok különböztetik meg egymástól az egyes országok oldalát. A lap egyébként mutató introjának egyetlen hibája, hogy bár elvileg van rá lehetőség, mégsem tudjuk átugrani – nézzük csak meg, ha már ilyen szép. Elvileg hozzáférhetünk dokumentumokhoz is, ehhez azonban regisztrálnunk kell, míg a könyvtár menüpontban olvasnivaló helyett csak a nyitvatartási időt találjuk. Persze ez is hasznos, ha épp az adott városban van szerencsénk könyvtárat látogatni. Valamennyi oldal elérhető angolul és az adott ország nyelvén – természetesen a magyar mellett. Egészében a szép oldalak jó benyomást tehetnek hazánkról az odalátogatókban, kellemes „otthon-érzést” adhatnak külföldön élő honfitársainknak, mi pedig itthonról álmódozhatunk, hogy milyen magyar programokat néznénk meg, ha már régóta valahol máshol lennénk.

➔ www.magyarintezet.hu

Ceylons
BEST

**Teakülönlegességek
közvetlenül Ceylon
legjobb ültetvényeiről!**

• NUWARA ELIYA fekete tea • EARL GREY fekete tea
• DIMBULA fekete tea • JÁZMIN zöld tea

**RENDELJEN, HA SZERETI A FINOM TEÁKAT,
NEM FOG CSALÓDNI!**

A szállításról érdeklődhet: (30)-921-6748
E-mail: ceylontea@infornax.hu

MASAKATSU AGATSU

A harcosokutja.hu egy olyan weboldal, amelyre régóta vágy(hat)nak azon a böngészők, akik szeretnének egy kicsit megismerkedni a távolkeleti filozófiával, esetleg a távolkeleti harcművészetek gazdag palettájáról kívánnak információ-magvakat felcsipegetni. Szerény kutatásaim alapján még mindig hiányzik egy olyan magyar nyelvű honlap, amely ténylegesen összefoglalná ezeket az irányzatokat és „a messziről jött embernek”, vagyis nekünk, a Föld másik felén élőknek kicsit felnyitná a szemét és eligazítaná ebben a gazdag – és Európában még mindig kissé ismeretlen – világban. Sajnos erre még várnunk kell, mivel a harcosokutja.hu weboldal megkezdte ugyan ezt a hatalmas munkát, ám nem sikerült a végére érnie. Az eddig feltöltött anyagok a különböző japán, kínai, thaiföldi, koreai harcművészeti ágak leírását, történetét taglalják, de sajnos hiányoznak a linkek, amelyek segítségével mélyebben tudnánk informálódni. Érdekességként a braziliai „capoeira”, a fülöp-szigeteki

„escrima”, vagy indiai „khalari pajat” stílusok is felkerültek a site-ra, amelyek nem tartoznak a távolkeleti harcművészeti irányzatokhoz. Természetesen a stílusok felsorolásából nem hiányozhat a „mester”, Bruce Lee életútja és a Jeet Kune Do – az általa jegyzett irányzat – ismeretése. Régiek a legutolsó frissítések, ennek ellenére az oldal elegendő információt nyújt ahhoz, hogy aki a honlapra kattint, annak felkeltse az érdeklődését a harcművészetek iránt. Ha mindez sikerült, gyérünk a legközelebbi dojo-ba (szó szerint a megvilágosodás helye, de itt edzőterem – a szerk.) és fogadjuk el Ueshiba Morihei-től a következő magvas gondolatot: „Masakatsu Agatsu – önmagunk legyőzése az igazi győzelem”. A szerzők szándékai szerint, az oldal végleges állapotában átfogó képet fog nyújtani a távolkeleti kultúráról, különös tekintettel a harcművészetekre. Reméljük, hamarosan végleges, befejezett változatában ismerkedhetünk ezen az oldalon majd mindezekkel.

➔ www.harcosokutja.hu

MAGYAR DRÁMAPEDAGÓGIAI TÁRSASÁG

Az 1988-ban létrejött egyesület gondozza hazánkban a drámapedagógia és a gyermekszínijátás területét. A majd két évtizedes múltta visszatekintő egyesület kulturális és oktatási területen egyaránt kiemelkedő pozíciót ért el. Ma már nem lehet drámapedagógiáról, tanítási drámáról, gyermekszínijátásról, de az alapfokú művészetoktatás színművészet-bábművészet ágáról sem beszélni a Magyar Drámapedagógiai Társaság (MDT) említése nélkül. A szervezet honlapja a drama.hu név alatt található meg az interneten. A weboldal rengeteg információval, aktualitással szolgálja ki a látogatókat. A site-ról többek között megtudhatjuk, hogy Magyarországon huszonnégy regionális műhely végzi-segíti az MDT munkáját. Ezeknek a központoknak a jövőben várhatóan egyre nagyobb szerepük lesz a drámapedagógusok szakmai továbbképzésében, hiszen az alaptanfolyamok elvégzése után a pedagógusoknak még min-

dig ott maradnak azok a gyakorlati problémák, amelyekre szakemberek, kollégáik segítségével könnyebb választ keresni és találni. A társaság

szakembereit az életben sem kerüli el a dráma – akár „munkahelyi ártalomként” is aposztrofálhatjuk –, hiszen a drámajáték-vezető képzést

1992-ben szakmaként regisztrálták, de két évvel később az OSZJ mégis törölte és a mai napig nem tisztázott a hivatalos megítélése (viszont a pedagógiai továbbképzésben a drámapedagógia akkreditációt kapott a minisztériumtól). A szervezet aktív szerepet tölt be gyermekszínijátás fesztiválok szervezésében, amely a kezdeti nehézségek után, tavaly országos szinten közel 350 csoporttal szerepelt, és pályázatot írtak ki a gyermekekkel eljátszható, színvonalas forgatókönyvek megalkotására. A társaság nevéhez kapcsolódik a „Drámapedagógia Magazin” című szakmai folyóirat – évenként jelenik meg tematikus különszámokkal –, vagy a „DRÁMAJÁTÉKOS” hírlevelük. Oktatófilmeket és szakkönyveket is készítenek, amelyekből ízelítőt lehet olvasni a weboldalukon. Akinek felkeltette az érdeklődését a dráma tanítható része, ne habozzon, klickeljen a drama.hu-ra.

➔ www.drama.hu

Klick havilap • 2005. december–2006. január

RICOMNET – REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS KOMMUNIKÁCIÓS HÁLÓZATOK KONFERENCIA 2005

A miskolc-lillafüredi Hotel Palota adott otthont az immár tizenkettedik alkalommal megrendezett RICOMNET konferenciának. A tanácskozás célja az volt, hogy a vezetők és szakemberek megvitassák az országos és regionális internet alapú rendszerek és technológiák együttműködési, alkalmazási és fejlesztési lehetőségeit. A Miskolci Egyetem Számítóközpontja által szervezett kétnapos konferencia előadói között a kormányzati szervek mellett a téma szakértőinek számos nagyvállalata is képviseltették magukat. Az előadások után pedig a kastély hangulatos társalgójában nyílt alkalom a kötetlen társalgásra.

Az előadásokat összekötő témaként jelent meg a „tudásközpont” létrehozására vonatkozó elképzelés, amelyet több előadó több szempontból tárgyalt. Mindenki egyetért ugyanis abban, hogy Magyarországnak területi tudásközponttá kellene válnia. Dr. Besenyei Lajos, a Miskolci Egyetem rektora köszöntőjében arról beszélt, hogy sok más ok mellett azért is szívesen támogatja a RICOMNET konferenciát, mert annak témájához a szívéhez közel álló terület, az oktatás is szervesen kapcsolódik. Az informatika napi szintű használata nélkül ugyanis már ez a terület sem képes hatékonyan működni. A versenyképes szervezet kialakításához elengedhetetlen, hogy a regionális tudásközpontok munkatársai, annak ellenére, hogy más-más szervezeteknél folytatják napi munkájukat, közvetlen kapcsolatban lehessenek egymással. Ezen célok elérését egyértelműen az informatikai rendszerek használata teszi lehetővé.

Pajna Sándor, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium helyettes államtitkára megnyitó beszédében hangsúlyozta, a lisszaboni célokat felülbírálták, Európa nem lesz képes 2010-re a legdinamikusabban fejlődő tudástársadalommá válni, lemarad ezen a területen Ázsia mögött. Az új cél ezek után a versenyképesség megtartása, amihez az állami szerepvállalás is szükséges. Kiemelte, hogy az információs társadalom dinamikus növekszik Magyarországon a nagy területi különbségek ellenére is, és a növekedés

további erősödése felé hathat a piacon a liberalizáció után tapasztalható erőteljes árcsökkenés is. A helyzet ennek ellenére nem rózsás, a digitálisan írástudatlanok aránya még a legfiatalabb korosztályban is kritikusan magas.

Lippényi Tivadar a tudástársadalom kialakításának négy alappilléret határozta meg: a tudást ösztönző intézményrendszer kialakítását, a művelt és képzett népességet, a hatékony innovációs rendszert és a dinamikus információs rendszert, amely segít a kommunikációban. Nem elég tehát megszerezni a szükséges tudást és kiképezni az azt alkalmazni tudó csoportokat – bár még ezeken a pontokon is vannak hiányok –, az egész akkor ér valamit, ha jelen van az a vállalkozói képesség és készség, amellyel az

eredményeket alkalmazni tudjuk.

A konferencia első napján az IKT-szektor neves vállalatai is beszámoltak tapasztalataikról, szó esett a mobilbiztonságról, új elektronikus szolgáltatásokról, vírusvédelemről, valamint a hálózati biztonságról.

Balról jobbra: Balla László igazgató (ME Számítóközpont), Pajna Sándor helyettes államtitkár (IHM), Nagy Miklós igazgató (NIIF) és Mészáros Miklós jegyző (Miskolc MJV)

A második napon Csepeli György, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium politikai államtitkára előadásában arra emlékeztette a hallgatókat, hogy abban a regionális versenyben, mely jól láthatóan Európa, az USA és Kína között zajlik, utóbbi áll nyerésre. Ahogyan az államtitkár fogalmazott, Tony Blair bedobta a követ a csendes tóba, amikor kifejtette, Európa a saját sírját ássa, amikor – például az IKT-szektor helyett – olyan ágazatokba öli a pénzét, amelyekben nincs jövő-fantázia. A közösségi források felhasználása nem tekinthető hatékonynak, ahhoz, hogy 2007 és 2013 között változzon a helyzet, a második Nemzeti Fejlesztési Terv előkészítésénél

„piackonform” szemléletmódra van szükség.

Ami az IKT-szektor versenyképességét illeti, az informatikai tárca kiemelten támogatja a hazai cégek külföldi piacra jutását, ennek kiváló példája a 2003-ban indult HTEC-program. Cseterki Imre, a Nemzeti Technológiai Kht. ügyvezető igazgatója elmondta, a program keretében először az USA-ban, idén pedig Kínában nyílt Magyar Technológiai Központ, hogy felderítse az üzleti lehetőségeket és felkészítse a hazai KKV-ket az adott piacon való sikeres megjelenésre. A szolgáltatások egy része ingyenes és emellett a cégeket

direkt módon is támogatják, a külföldi piacra igyekvő IT-cégek eddig 142 millió forint támogatáshoz jutottak az IHM pályázatainak köszönhetően. Jövőre a tárca 250 millió forintot irányzott elő a HTEC-programra, s a meghódítandó célpiacok között szerepelnek Vietnam és Indonézia is.

NINCS OK A PÁNIKRA

A madárinfluenza terjedése miatt hatalmas pánik alakult ki világszerte. A szakemberek szerint azonban erre nincs ok. A jobb félni, mint megijedni közmondás ebben az esetben is igaz; foglalkozni kell a témával, széles körű ismeretekre van szükség.

Dr. Gönczi Gábor és dr. Kerekes Bálint a magyar állatorvosi körrel közösen létrehozták a <http://madarinfluenza.bpallatorvos.hu>-t. Hangsúlyozzák, hogy a madárinfluenza állatbetegség, melynek megelőzése és felszámolása elsősorban állategészségügyi

feladat. Az elmúlt hetekben pontatlan és egymásnak ellentmondó információk is megjelentek egyes médiumokban. A bizonytalanság és a félelem eloszlathoz kíván az oldal hozzájárulni. Megtudhatjuk, hogy a betegség vírusa a különféle házi baromfiállományokban világszerte előfordulhat. Fertőzöttek lehetnek

a vadon élő madárfajok, amelyek a betegség tüneteitől mentesen is hordozhatják a vírust, mely a madarak bélcsatornájában szaporodik, így az állatok bélsarukkal fertőzik meg a vizeket és az odajáró fajok egyedeit. Az állatok megbetegedése bekövetkezhet egymás közötti érintkezéssel, a vírus belélegzésével, a testváladékkal szennyezett takarmány felvételével, ivóvízzel. Az oldal feltárja, milyen tüneteket okoz a szárnyasoknál a vírus, mely módon lehet kimutatni a fertőzöttséget, és hangsúlyozzák a betegség terjedése elleni védekezést. Fontos az állat-

tartás járványvédelmi szabályainak betartása. Választ kapunk arra is, megbetegítheti-e a vírus az embert. Az általános tapasztalat szerint az állatok influenzavírusai közvetlenül nem terjednek át az emberre és fordítva sem. Az Ázsiában tapasztalt betegség azoknál jelentkezett, akik a madarakkal naponta foglalkoztak, munkavégzés során nem használtak védőmaszkot. Szakértők állítják, hogy a madárinfluenza vírusa emberről emberre nem képes áterjedni. Az influenzavírusok ellenálló képessége kicsi. Például a 60°C feletti hőmérséklet elpusztít-

ja a vírusokat, azaz a konyhában alkalmazott módszerek – párolás, sütés, főzés – az influenzavírusok elpusztításához biztosan elegendőek – állítják a portál szakavatottjai. A hazánkban forgalomba kerülő élelmiszerek fertőzöttsége kizárt, ugyanis nagyon szigorúak az állategészségügyi hatóságok intézkedései. Az oldalon beszámolnak arról, hogy milyen védőoltást fejlesztettek ki hazánkban és oltottak be azokkal prominens személyiségeket.

➔ <http://madarinfluenza.bpallatorvos.hu>

A JOBB ÉS BIZTONSÁGOSABB SZEKRE VÁGYÓKNAK

Gyakran felmerül a kérdés, mitől függ egy párkapcsolat tartóssága? Elfogadjuk vagy nem, felmérések igazolják, hogy a harmonikus szexuális élet igencsak meghatározó ebben a kérdésben. A hosszan tartó kapcsolat egyik alapfeltétele tehát a jól működő szex. Ám mi történik, ha az intimitás mértéke és minősége megváltozik? Az elhidegülésben, vagy a mentális, esetleg testi problémákban, betegségekben kell keresni az okot? Kihez forduljunk? A www.szexdokter.hu oldalon ezekre a kérdésekre és minden egyéb, a szexualitással kapcsolatos dologra válasz kapható. Az oldal mottója: A jobb és biztonságosabb szexre vágyóknak. A site-on szakemberek adnak tanácsokat, elindulási pontokat arra az esetre, ha valakinek gondja van a szexszel. De azoknak is hasznos információkkal szolgál az oldal, akik csupán a szexuális tájékozottságukat, kultúrájukat szeretnék fejleszteni. Korszerű ismeretek tudhatók meg pl. a G-foltról, az önkielégítés jelentőségéről, vagy a pszichés meddségről. Bepillantathatunk az ősi szerelmi könyv, a Káma Szútra felettébb izgalmas soraiba, de megtudhatjuk továbbá, hogy Kaljána Malla, az Anaga Ranga szerzője vérmérsékletük szerint négy csoportba sorolja a nőket: padini, csitrini, sánkini és hasztini. A weboldal mesél a III. századból származó

távol-keleti filozófia, a Tantra tanításairól; pl. a vágy előcsalogatásának biztos módja a Kundalini-pont ingerlése, ami a nőknél és férfiaknál egyaránt a gerincoszlop alsó részében szunnyad. Érdekes és hasznos információk birtokába juthatunk a szexuális kapcsolatok folyamán létrejövő változásokról; a Kegel gyakorlatokról, amelyek szerepet játszanak a női alhasi szervek optimális működésében. Az oly sok férfit érintő merevedési zavarokkal is foglalkozik a portál; de választ kaphat az érdeklődő olyan fontos kérdésekre, hogyan hat az alkohol, a dohányzás, a cukorbetegség vagy az infarktus a szexuális életre. Nem hiányozhat az oldalról a könyvajánló, a szexeszt, a képeslapküldő, egyéb szolgáltatások, terápiás kapcsolati lehetőségek.

➔ www.szexdokter.hu

fogorvosi rendelő
doctor dent

Megnyitottuk rendelőnket! Szeretettel várunk mindenkit egy **ingyenes konzultációra**. Az első **50 új vendégünk** egy Silver Care ezüsttel futtatott, antibakteriális fogkefét **kap ajándékba**. Éljen a lehetőséggel!

Miért minket válasszon?

- Fájdalommentes kezelések, nincs várakozási idő
- Maximális szakértelem a legújabb technológia alkalmazásával
- Hiszünk a személyes, hosszú távú, bizalmi kapcsolat kialakításában
- Kucsora Márta Barcsay-díjas festőművész állandó kiállítása tekinthető meg rendelőnkben
- Diák- és nyugdíjas-kedvezmény 10%

1088 Bp., Rákóczi út 11. /2

tel.: 06-70-3848689

www.doctordent.hu

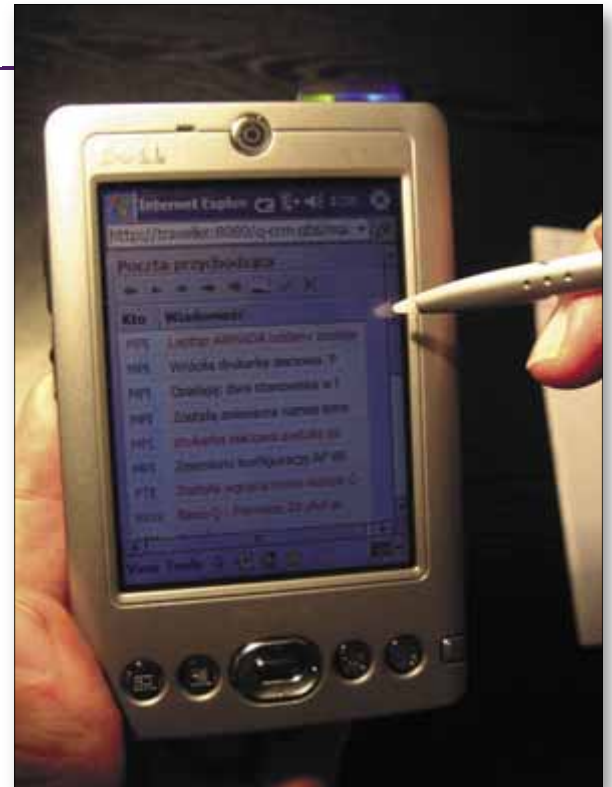
Klick havilap • 2005. december–2006. január

PDA-MÁNIA

Mi az, kicsi, drága és nem szereti, ha ráülnek? Mivel több jó válasz is lehetséges, maradjunk a PDA-nál, mint jelen cikkünk tárgyánál. Kezdjük mondjuk azzal a kérdéssel, amit bármelyik kortárs gondolkodó feltehetne: mi az a PDA? Personal Digital Assistant, azaz személyi digitális asszisztens, egyfajta titkárnő-féle, ami nem perel be minket szexuális zaklatásért és még körmei sincsenek, amiket festegethetne. Cserébe aránylag rosszabb esztétikai tulajdonságokkal rendelkezik és viszonylag nehéz vele kávéfőzetni, de semmi sem tökéletes. Akit egyébként komolyabban érdekel a téma, a www.pdmania.hu címen bővebben olvashat szerény kis történelmükről. Méghozzá nemcsak a PDA-k, hanem a Smartphone-ok tekintetében is, amiket onnan lehet megkülönböztetni társaiktól, hogy rendszerint szimbiózisban élnek tulajdonosuk arcával. Harmadik csoportként néha szó

esik a notebookokról is, amolyan említés-szinten, úgy látszik, szegények kezdik elveszteni a harcot a miniatürizálás evolúciós küzdelmeiben. Az oldal egyébként amolyan portál, tele hírekkel, cikkekkkel, leírásokkal, amikből megtudhatjuk például, mi történik, ha a japán kollégák összehozzák az origamit és a mikroelektronikát: az összehajtható billentyűzet a jövő, még ha ez nem is az első próbálkozás. Választ kaphatunk továbbá olyan sorsdöntő kérdésekre, hogy „Hogyan válasszunk notebookot?“, vagy hogy „Mire használjuk egyáltalán a PDA-kat?“. Jogos kérdés, hosszas kifejtéssel. Megjegyzendő, hogy tényleg sok cikk található az oldalon, nem elég rá pár óra, hogy az egészen átrágya magát az ember, úgyhogy aki most kezdi, az jókora lemaradással indul. Egy következő jó pont, hogy több, mint 300 kis programot tölthetünk le innen a kis barátunknak, a játékoktól kezdve a különböző rend-

szerezőközökig és szerkesztőkig. Van fórum, gépadatbázis, hotspot-nyilvántartás, áttekintés és technikai háttérmagyarázat: ahogy egyre többet olvasgat az ember, úgy fogalmazódik meg benne a következtetés: itt egy jól sikerült és hasznos oldalról van szó, ráadásul egy olyan témát ölel fel, ami valamiért még nem kapta meg a megérdemelt figyelmet: talán ha egy kicsit lejjebb megy az ára és esetleg karácsonyi ajándék-

ként is funkcionálhat, akkor talán ez is változik még...

➔ www.pdmania.hu

HÜLYE AZÉRT... NEM IS VAGYOK... HOL IS VAGYOK?

A modern kor embere valami egészen különös vonzódást érez a szupermarketek iránt, főleg így karácsonytájt. Az indok rendszerint az, hogy ezek olcsóbbak, minden megtalálható egy helyen, etc., de a valódi ok mindössze ennyi: az egész csillog-villog, megfogdosha-

tunk, kipróbálhatunk minden olyan cuccot, amit az elkövetkezendő év-tizedben garantáltan nem fogunk megvenni, hacsak le nem megy az ára úgy 99 százalékkal. Különösen igaz ez a Media Markt-szerű elektronikai boltokra, az ember játszik egyet a kiállított Playstation-ön,

megnyomkodja a legújabb fél tucat megapixel Nikon gombjait, tűnődő mosollyal figyel az a másfél milliós plazmatévét, ami be sem férne a lakásba, majd egy elnyomott sóhajjal beteszi a leértékelt akciós MP3-lejátszót a kosárba és elindul a pénztár felé. Az, hogy valaki néha valóban vesz is valamit, csak abból látszik, hogy még működik a bolt, sőt: még honlapra is telik. A cím egyébként a reklámokból ismerős szellemességgel www.mediamarkt.hu lett, így legalább mindenki megtalálja, még a híres szlogenben emlegetett célcsoport is. Talán. A főoldalról máris sok érdekes dolgot megtudhatunk. A kézi PSP fölött Tibi bácsi karaktere tekint ránk egy gyakorló kéjgyilkos kedvességével, mellette 0% THM felirat díszel, kicsit lejjebb WOW GameCard hirdetés (ami tényleg jó dolog), mellette pedig karrierlehetőség. Jó lesz ezt megjegyezni, nemsokára úgyis évvége... A

termékek, trendek menüpont alatt találjuk azt, amiért idejöttünk, bár ezek a 150*100-as febontású képek azért nem az igaziak. Ami még nagyobb baj: nincsenek feltüntetve az árak. Ráadásul E-Shop jellegű felület sincs, legalábbis hosszas kutatás ellenére se bukkant elő hasonló. A Film, zene rovat nem túl hosszú: film- és zeneajánlók olvashatók, vagyis inkább tekinthetők meg benne, bár a többes szám egy kicsit túlzás. A szolgáltatások menüpont tartalmasabb: házhoz szállítás, áruhitel, filmkidolgozás, használat-ellenőrzés, de webshop itt sincs. A Fun kulcsszó talán a leghasznosabb területre vezet minket: letölthető reklámok, rádióhirdetések közé. Minden egy helyen – legalább nem kell a szanalmas.hu-n keresgélni. Van még áruházlista és elektronikus szórólap... mi hiányzik akkor? Esetleg valami ingyenes PS2 játék.

➔ www.mediamarkt.hu

DIVATOS KARÁCSONY

Elérkezett az idő, amikor már a karácsony sem egyszerűen „csak” ünnep. Nem bizony, ma már a szentestét és az azt megelőző adventi heteket a divat is irányítja. Ki szeretne lemaradni, amikor már pár kattintás árán megtudhatjuk, hogy milyen az ideai díszítési trend? A szín mellett az anyag sem mindegy, hogyan öltöztetjük fel az ünnep díszét. A weben megtudhatjuk, milyen is lenne egy valódi keresztény karácsony forgatókönyve, mikor szabad enni, mikor ajándékozni. Azoknak, akik nem szeretnének a boltban hagyományos adventi naptárt vásárolni, online változat is rendelkezésre áll. Sajnos a neten nem lehet csalni, csak azt tudjuk kibontani, amelyeknek már eljött a napja. Megismerhetjük az ünnepnek legmegfelelőbb főételek és desszertek elké-

szítési módját és persze azt is, hogy itt illik inni hozzájuk. Világméretű ünnep lévén, az egyes országokban eltérő szokások alakultak ki, melyekről rövid beszámolót olvashatunk, ill. találunk egy jókívánságlistát: hogyan kell boldog karácsonyt kívánni a világ számos nyelvén. Mindezt egyébként egy helyen találjuk, a legjobblap.hu/karacsony URL alatt.

Nem kell megvárunk a december végét, a számítógépünket bármikor az ünnepekhez hangolhatjuk. Szépen megtervezett, békés hátterek, képernyővédők és dallamok, online képeslapküldési lehetőség áll a rendelkezésünkre, ne felejtünk el szeretteinknek még idejében küldeni egy kedves lapot, az biztosabban célba ér, mint az SMS a zsúfolt hálózaton karácsony napján. Kicsit elidőzhetünk a kifestőkönyvnel is, bár ez azért mégiscsak papíron az igazi.

Az oldalon a békés hangulat felidézését szolgálja még számos vers és dal, mesék és történetek. S mi teheti még szebbé a karácsonyt, mint a házilag készített kiegészítők! Ilyen lehet a 24 kis rejtekdobozzal ellátott adventi naptár, az asztali tolltartó, vagy éppenséggel a mécses, de az ajándékok csomagolásához is ötletet kapunk, a lényeg, hogy egy kicsit egyedi és személyre szóló legyen.

➔ www.lejjobblop.hu/karacsony

RÉDIJÓ

Hétköznap. Kora reggel. Ébredés, mosakodás, indulás munkába, iskolába, kinek-kinek kora szerint. Ködös, álmotag tekintetek, épp csak rénsnyire nyílt szemek. Ember legyen a talpán, aki ebbe a tömegbe lelket ver. Jelentkezők persze mindig akadnak.

Országos szinten két nagy kereskedelmi rádió vetélkedik a hallgatottság jelentős többségéért. Az egyik kicsit „régimódi”, mindig a múlt évtizedek slágereit szajkózza. A másik névről az Emil Rulez óta mindenki tudja, hogy nemcsak rádió, de folyó is. Azaz Danubius. Itt forrt egybe a rádiózással a Boros – Bochkor páros neve, akik később átpártoltak a konkurenciához, de addigra már lefektették a reggeli műsorok magyar etalonját. Bár a Danubiusnál azóta is keresik a megfelelő utódokat, több generációt is váltottak már ebben a műfajban (jelenleg Reggeli Triós névre hallgatnak), azért vitathatatlan: a két leghallgatottabb reggeli rádióadás egyikét tudhatják magukénak. Mi a titok? Hogyan mehet ez ilyen jól? A stáblistán végigpillantva az alábbiakat tapasztalhatjuk: az egész stáb, a műsorvezetőktől kezdve a hírszerkesztőig, mindenki szembetűnően fiatalos. Talán itt van a kutya elásva? Egy olyan rugalmas, lendületes

szervezeti háttér áll a frontemberek mögött, ami folyamatosan átsegíti őket a holtpontokon. Persze akad olyan is, aki a valóságshow-k háziasszonyát nem tartja rádióképesnek, de ez egy ilyen műfaj. Reggelente az agymosás a főszerep, a szürke hétköznapok feloldása, valami olyan tartalmat közvetítve, ami nem enged elsüllyedni a mindennapokban. Persze ilyen komoly szervezet nem létezhet netes elérhetőség nélkül. A portál jól áttekinthető, a média szokásos hírösszefoglaló funkciójának már a nyitóoldalon eleget tesz. Lehet itt műsorokat keresni, műsorvezetőket megismerni, zenéket és filmeket

felfedezni, chatelni, fórumozni, online rádiót hallgatni. Mindent, ami egy modern rádió szórakoztatóközpont szerepköréhez hozzá-tartozhat.

➔ www.danubius.hu

Klick havilap • 2005. december–2006. január

HEGYRE FÖL, VÖLGYBE LE

Idén is beköszöntött a tél. A hideg szél bebújik a kabátok alá, vastag, meleg ruhákat veszünk magunkra, a fű mindenütt deres. Deres? Akkor hol a hó? Hó nélkül nincsen tél! Nincsen fehér karácsony, nincsen sielés, nincs snowboard, sem semmilyen más téli sport. A tél lényege, esszenciája a hó, kaptunk is már mutatóba, úgyhogy várjuk a folytatást.

Akinek nem adatott meg, hogy telente egy hófödte domboldalban élhessen, az jobb, ha megtervezi a kikapcsolódást. Hazánkban is számos sípálya található, azonban időjárásunk sokszor lehetetlenné teszi ezek megfelelő kihasználását. Sebaj, a környező országokban

magasabb hegyek-hegységek is vannak, ahol nem okozhat problémát, csak a szélsőséges időjárási változás. Ha kevésbé vagyunk rutinosak a sípályákon, rendkívül hasznosnak bizonyulhat a síelő honlapjának meglátogatása. Segítséget kaphatunk már az első lépéshez: a vásárláshoz, márkák és elengedhetetlen felszerelések tekintetében, helyzetjelentést a hazai és külföldi sípályák állapotáról, az aktuális bérletárakról. Egy kis balesetvédelmi megelőzés, a sí-KRESZ megismerése sem válhat kárunkra, s ha nem autodidakta módon szeretnénk tanulni, felkutatathatunk jó nevű síoktatókat és iskolákat is.

Aki gyakorlottabban mozog a fehér takarón az is talál magának olvasnivalót a sielok.hu-n. Részt szeretne venni a versenyeken, vagy csak a végeredményre kíváncsi, esetleg a téli olimpia eseményeit szeretné követni? Akkor is jó helyen jár. Az igazán profik pedig a téli sportok további számos válfajáról gyűjthetnek tudásanyagot. Megismerkedhetünk olyan „nem szokványos” technikákkal, mint a carving, a telemark vagy a freeride. Persze a sífutás és a sítúrázás terén is kaphatunk eligazítást, olvas-

hatunk híreket, megtervezhetjük felszerelésünk beszerzését. Ha kellőképpen megszállottnak tartjuk magunkat, tölthetünk le a témába vágó háttérképeket és böngészhetünk gyönyörű téli tájképek és videók között.

➔ www.sielok.hu

FŐZZÜNK KI VALAMIT

itt elrejtett potenciális lehetőségeket. A hét minden napjára jut recept, amit aztán a kedves műsorvezetőnk majd élénk tállal. A TV2 csatornán indult be és látható a mai napig Stahl Judit főzőműsora. Bár sokan vonakodnak valaki olyantól, „tanulni”, aki korántsem mesterszakács, azért valljuk

A televíziózásban nagy hagyománya van a főzőcskének. Már a hősídők óta merítjük az ingyen recepteket a képernyő előtt ülve, elég, ha csak Kudlik Julira emlékszünk vissza. Azt azonban már megtanulhattuk, hogy megfelelő körítéssel mindenből lehet üzletet csinálni. Ezt az elvet vallotta mindannyiunk „pucér szakácsa”, az angol fenegyerek: Jamie Oliver is, aki tulajdonképpen virágzó üzletággá változtatta a televíziós főzőműsorokat. Könnyed stílus, csevegő hangnem, néhány korábról nem ismert, kevésbé megszokott recept. Ez minden, ami kell, persze a körítés elsődleges.

A hazai piacon a vezető kereskedelmi TV-k producerei is felismerték az

be: az emberek többsége nagyon is szereti a mamája vagy kedvese főztjét, és nem lehet minden háziasszony egyben mesterséf is. Az egészséges táplálkozást semmiképpen nem szabad kihagynunk az ezerszer hangsúlyozott elemek közül: a mai médiakörnyezetben úgy kell ez, mint egy falat kenyér. Csak némelyek már a képernyő előtt is elpirulnak, olyan kedvesen tud a műsor háziasszonya minden egyes falathoz mosolyogni. Természetesen a műsor nem kerek akkor sem, ha a rohanó életmódhoz nem hajlandó alkalmazkodni. Így hát tippfergeteg fogad bennünket „a Budai” részéről, aki hasznos tanácsokkal lát el bennünket arra az esetre, ha esetleg kifogynánk

ebből-abból, ami a hűtőt és a spájzot illeti. Csak halkán tenném fel a kérdést: akinek annyi munkája van, hogy még a boltba sem jut el egy röpké bevásárlás erejéig, arról miért feltételezik, hogy délelőttönként

főzőműsorokat néz? Végezetül egy jó tanács: ha a stáb valamely tagjának kisgyermek van, el ne felejtsek betenni a kamera elé, legalább a nagy közös evés erejéig!

➔ www.stahl.hu

piave ORAL CARE **Silver® Care** Plus

Silver® Care Plus antibakteriális fogkefe, cserélhető pótfejjel

Vízzel való érintkezés során, a fogkefe fejét borító szintiszta ezüstnek köszönhetően egy természetes és folyamatos antibakteriális folyamat indul be. A fogszuvasodásért felelős legfontosabb baktériumot, a Streptococcus Mutans-t érintő összehasonlító bakteriális vizsgálatokat végeztek a Silver® Care és a piacon jelen lévő, egyéb jó minőségű fogkefék között. Az alábbi ábra a fogkefék maradék mikrobális szennyeződését mutatja.

Idő	Hagyományos fogkefe (%)	Silver® Care Plus (%)
0	0	0
6 h	~20	~40
24 h	~40	~80

Lágy

Közepes

Kemény

Email: info@piave.hu

Honlap: www.piave.hu

NEKÜNK EZ MULATSÁG

1988-at írtunk, amikor megalakult a Pa-dö-dö. A síófoki Interpop Fesztiválon láthatta először együtt az ország Falusi Mariannt és Lang Györgyit. Emlékszünk még arra a bizonyos „Tengerész” c. dalukra? Hatalmas siker volt. A lányok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. Ám nemcsak kicsi hazánkban, hanem külföldön is megmutatták, mi az a polgárpukkasztás. Pályafutásuk alatt háromszor léptek fel a cannes-i Midem Fesztiválon, s Japánban megjelent egy angol nyelvű remixalbumuk. A zene mellett otthonosan mozognak a média világában is, ha ők ébresztik a nagyérdeműt, garantáltan jól indul a nap. Ha ők ketten formába lendülnek, szem nem marad szárazon, a rekesszizmok pedig elfáradnak a nevetéstől. Teszik ezt spontán, vidáman és ennivalóan pofátlanul. Ma már nincs szükség magyarázni, hogy mit jelent a Pa-dö-dö. Nekünk már nem a francia balettkifejezést jelenti a kettős lépésről; erre már szinte senki nem emlékszik. Annál inkább Szására és Szabó Jánosra. Velük együtt kiabáljuk, ha tombol a jókedvünk, hogy költözzünk össze egy jó nagy házba mind. Falusi Mariannal, a Pa-dö-dö egyik tagjával beszélgettünk.

Néhány milliméteres haj élénk színekben, bakancs és az elmaradhatatlan XXL-es póló, valamint a jól megszokott zenei stílus immáron 17 éve. A hazai zeneiparban megfigyelhető, hogy nagyon könnyen „megújulnak” az előadók. A Pa-dö-dö pedig maradt a gyökereknél; s még mindig ugyanolyan sikeresek vagytok, mint az elején. Mi a titkokot?

Azt hiszem, hogy mindent ugyanúgy csinálunk, mint az elején. Talán ez az állandóság az, ami kapaszkodót ad a bennünket szeretőknak. Valahogy biztonságos érzés, hogy ha valaki azt mondja, Pa-dö-dö, akkor pontosan tudja, mire számíthat: nagy beledumálás, természetesség...; hiszen annyi minden változik körülöttünk. Minden apró,

kézzelfogható garancia fontos lehet. Mi soha nem követtük, soha nem engedtünk a divatirányzatoknak. Nem akartunk rappelni vagy rock and rollt énekelni, mert pillanatnyilag az a divat.

A popzene és a média mondhatjuk úgy, legszínesebb alakjai vagytok. Azzal viszont kevesen vannak tisztában, hogy te egy kiváló jazzénekesnő vagy, Györgyi eredeti foglalkozása pedig színésznő. Hol találkoztatok egymással, hogy és milyen apropóból született meg a Pa-dö-dö?

Nemhogy csak jazzénekesnő, hanem végzettségem szerint operaénekesnő vagyok. Györgyivel először „A rémségek kicsiny boltja” c. musicalben

játszottunk együtt és barátoktunk össze. Akkor határoztuk el, hogy együtt fogunk dolgozni. Mivel mindkettőnk szakmája már sokszor előadott művek, színdarabok újraértelmezett reprodukálása, vágytunk valami sajátira, ami csak a miénk, amit csak mi csinálunk. Ez lett a Pa-dö-dö.

Koncertjeiteknek egyedi hangulata van: mindenki örül, nevet, az egész egy nagy családi fiesztára emlékeztet; s nem hiányozhat a zeneiskollégáknak szóló odamondogatás sem. Ez utóbbival mi a célotok, tükröt tartotok a nem éppen színvonalas és tehetséges előadók táborának, vagy csupán egyszerű zrikálásról van szó?

Naná hogy zrikálás! Játék, amit humorérzék híján néha komolyan vesznek a kedves kollégák. Egy a lényeg, hogy mi jól érezzük magunkat. Nekünk ez multság.

Ami nekem személy szerint még nagyon tetszik a bulikon, hogy – csúnya szóval élve – meg van koreografálva. Egy igazi, hamisítatlan show-műsort kap a közönség, ami valljuk be, manapság elég ritka.

Igyekszünk a koncerteknek dramaturgiai ívet adni. Egy buli nálunk mindig több, mint hogy csak el-énekeljük a számokat. Még annak is jelentőséget tulajdonítunk, hogy melyik dal melyik után követ-

Falusi Mariann

Végzettség:

1983. Zeneművészeti Főiskola

Pályafutás:

1983 Ki mit tud? győztes, jazzénekes kategória
1985–1988 a Pesti Színház társulatának tagja
1988– a Pa-Dö-Dö együttes alakulása
évek óta RTL-Klub, Reggeli c. műsor

Lang Györgyi

Végzettség:

1981 Színház- és Filmművészeti Főiskola

Pályafutás:

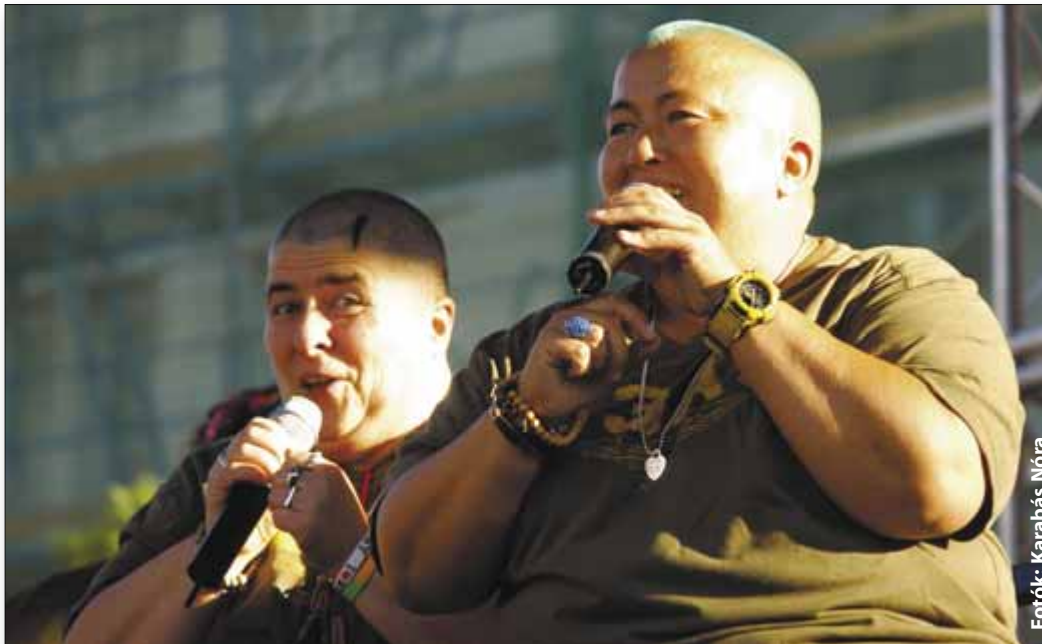
1981–1988 a Pécsi Nemzeti Színház társulatának tagja,
1988– a Pa-Dö-Dö együttes alakulása
évek óta RTL-Klub, Reggeli c. műsor

Pa-dö-dö

Diszkográfia

- Pa-Dö-Dö, 1989
- Kiabálj!, 1991
- 1989–1991, 1992
- Tessék dudálni, 1993
- Szép az élet és én is szép vagyok, 1994
- Estand, 1995
- Kérem a következőt, 1996
- Nekünk nyolc, 1997
- 10 éves a Pa-Dö-Dö, 1998. Jubileumi album
- Pa-Dö-Dö koncertalbum, 1999
- Vi ár femili, 2000
- Egy kicsit bulizgatunk, 2001
- Tuinvan.Marivan.Györgyivan. Közös van, 2002
- Best of PDD – 15 éves a Pa-Dö-Dö, 2003
- Had' énekeljünk..., 2004
- Nem volt egyszerű. Csókoltatunk Mária, 2005

Klick havilap • 2005. december–2006. január

Fotók: Karabás Nóra

kezik. Aztán persze szegény néző vagy észreveszi és követi, vagy csak hallgatja. Egyre megy, a lényeg a szándék.

Te és Györgyi szinte már össze vagytok nőve. Én nehezen tudlak egymás nélkül elképzelni benneteket a színpadon. Egymást kiegészítve vagytok kerek egész. Nagyon furcsa volt, amikor a Budapesti Őszi Fesztivál keretén belül egy önálló jazzesttel jelentkeztél. Nem hiányzott Györgyi a színpadról?

Természetesen Györgyi volt a vendégem, és énekeltünk együtt is. Nagyon sokszor előfordul, hogy külön-külön teszünk eleget megívásoknak. Szerintünk ez természetes, hiszen mindketten önálló, a saját művészeti águnkban sikeres előadók voltunk már a Pa-dö-dő előtt is és vagyunk most is. Műsorvezetőként is gyakran előfordul, hogy egymás nélkül dolgozunk és általában sikerül.

Hírek vagytok arról, hogy imádjátok az állatokat: Zoli és Ági, a kutyáitok már szinte ugyanolyan ismertek lettek, mint gazdáik. Mindenhol ott vannak veletek. Nem szoktak gondot okozni tévéfelvételeknél, koncertek alkalmával, hogy viselik az állandó nyüzsgést, ami körülöttetek van?

Imádják a macerát. Ők olyan mindenki kutyái, Zoli már 14, illetve Ági 12 éve. Állandóan emberek között vannak, várják és nagyon boldogok, ha megsimogatják őket.

Köztudott, ha az állatok védelméről van szó, ti azonnal ott vagytok, kiálltok a nemes kezdeményezés mellett. Ha jól tudom, örökbe fogadtatok két állatkerti lakót is.

Igen, Györgyié Hella, az elefánt, enyém pedig Béla, a barnamedve. Nagyon jó dolognak tartjuk a

Budapesti Állatkert Alapítvány kezdeményezését, hogy képletesen örökbe lehet fogadni az állatokat, segítve ezzel a csodálatos „intézményt”, a Fővárosi Állat- és Növénykert működését. Folyamatosan támogatjuk az állatkertet, s az összegyűlt adományokat elsősorban az ott élő állatok takarmányozására, gyógyítására és egészségmegőrzésére használják fel.

Jó ideje már a médiában is bizonyítjátok rátermettségeteket. Korábban „A lányok angyalok” c. szórakoztató műsorokkal robbantottatok, mostanában pedig az RTL Klub Reggelijének vagytok a műsorvezetői. Hogy érzitek magatokat ebben a műfajban, nem gondolkodtok ismét egy önálló műsoron?

Persze szeretnénk önálló műsort, de ez sajna nem rajtunk múlik. Szívünk szerint élő, beszélgetős műsort csinálnánk, ami nincs megvágva, nem kozmetikázott felvétel, mint néhány most futó produkció. Az élő adás varázsa, a felelősség. Az az igazi nekünk való feladat.

Tájékozódásképpen ellátogattam a zenekar honlapjára (www.padodo.hu), s nagyon tetszett, hogy pont ugyanazt kaptam, amit vártam, milyenek vagytok: rendkívül színes, vidám, érdekes, jópofa, közvetlen. Ha már a weboldalnál tartunk, kíváncsi vagyok, mennyire használjátok a világhálót, milyen szerepet tölt be életetekben a net?

Én kb. tíz éve éjjel-nappal a neten lógok. Eleinte főként chateltem, de ez mára már leágyult infoszerezésre. A műsorvezetői munkához fontos a felkészülés szempontjából, de használom még játszani, kajarendelésre, vagy akár vásárlásra. Ez manapság természetes, megkönnyíti minden napjainkat.

Ez így van, csak sajnos az illegális zeneletöltők mindennapjaiban is könnyedséget jelent. Virágzik ugyanis a „világhálós zenelopás”, a zeneszámokat fájlcsereelő rendszereken osztják meg. A közelmúltban jött létre az „Együtt a zenéért” c. összefogás, amelyhez rengeteg hazai előadó mellett számos szakmai szervezet csatlakozott.

Nem hiszem, hogy ez az összefogás valamilyen eredményhez vezetne, túl összetett dolog ez ahhoz, hogy megoldás szülessen ez ügyben. Az embereknek meg kellene végre érteni, hogy mi, művészek, előadók abból élünk, hogy zenélünk, szórakoztatunk. A rajongók pedig azzal tisztelik meg a munkánkat, ha megvásárolják a lemezeinket, ha legális úton jutnak hozzá a dalainkhoz. Az illegális zeneletöltés ugyanolyan lopás, mintha valaki bemegy a boltba, s elemel egy kiló kenyeret, vagy akármi mást. Egy komplett lemezkészítési folyamat nekünk közel hat-hétmillió forintunkba kerül, de csupán a töredéke jut vissza hozzánk. Csak egy egyszerű példát mondok: mi 1500 forintért adunk el egy darab hanghordozót, ugyanazt a kereskedő pedig négy-öt-hatezer forintért adja tovább. Undorítóan tartom ekkora árréssel dolgozni. Megfordult már a fejünkben, hogy internetes albumot készítsünk, amit a zenekar weboldaláról egy bizonyos összegért le lehetne tölteni, s így bárki hozzáférhetne úgy, hogy nekünk és a fogyasztónak is megérje. A honlapunkon található Bazar rovat keretein belül évek óta foglalkozunk lemezeink kereskedésével. Az elmúlt évben közel háromszorosára nőtt a megrendelések száma, ugyanis jóval olcsóbban juthat hozzá a rajongó. Mi ezt megtehetjük, mert önálló kiadásban jelennek meg az albumaink.

Beszéljünk egy kicsit kellemesebb témáról. Hamarosan itt az év vége, jön a karácsony, a szilveszter. Készültök-e valami meglepetéssel a rajongóknak?

A szokásos szilveszteri fellépésre már nagyon készülünk. Tizenöt éve hagyomány nálunk, hogy az év utolsó napján, éjfélkor szabadtéri koncertet adunk Budapesten. Várjuk tehát december 31-én éjfélkor a rajongóinkat idén is a Blaha Lujza téren. Addig is boldog karácsonyt mindenkinek!

Zárjuk az interjút egy kevésbé komoly kérdéssel. Ünnepek közeledtével a kutyusaitoknál is becsönget a piros ruhás, nagy, fehér szakállas bácsi, azaz a Téliapó, esetleg Zolira és Ágira is vár valami a fa alatt?

Mindig kapnak ajándékot az ebek. Zoli születésnapján például kenőmájásos párizsirtótát kap sajt díszítéssel. Mikulásra csokit kapnak, ez természetes.

- Teljes körű internet- és e-business-megoldások
- IBM WebSphere fejlesztés
- Java, JSP, HTML, PHP, WAP programozás
- ORACLE, DB2, SQL adatbázis-fejlesztés
- COMSHARE MIS installálás
- Integrált szoftverrendszerek fejlesztése
- GPS rendszerek fejlesztése
- Multimédiás CD-készítés
- Hardverértékesítés
- Szaktanácsadás

A megoldás mi vagyunk!

COMTRANS

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

3525 Miskolc, Széchenyi u. 107. | Tel.: (46) 411-877 | Fax: (46) 411-762
Honlap: <http://www.comtrans.hu> | E-mail: info@comtrans.hu

KERESZTREJTVÉNY

Klick havilap • 2005. december–2006. január

		KOZMETIKÁZÁS	VÍZ-FOLYÁS	RAKPART, ROVIDEN	AZ Ó TULAJDORÁBAN	EGÉST MEGSZUNTET	KOMÓD-BAN VANI!	HENRY, ROVIDEN	BÓK VÉGE!	LÁDA LEZÁRASA	NOSZA, GYERUNK!	OLASZ VÁROS	KETTÓS		
		A POÉN 1. RÉSZÉ													Á
		JEGYZETELGETŐ							JEGY-VIZSGALÓ	ÓRÓL					
		OSZTÁLY-KÖNYV							RÓMAI 500-AS	AZON-KÍVÜL	IDŐ ELŐTT	PÉNZT ÁTADÓ			
		KILO-METER, ROVIDEN		JONATANT TEREM	FONTOS HORMON								ILONA, BECÉZVE	KARJAJ-BA ZARÓ	
		BECÉZETT ELEMER				MISSZIO-NÁRIUS	SVÁJCI VÁROS							GYAKORI IGEVÉ-ZŐDÉS	FELAVAT
		TŰZ-NYELV						ELÜTÉS							
ÚTNAK INOULÁS	FÁN ÉLŐ KÉTÉLTŰ	TÉVESEN JEGYZE-TEL	HEVESEN IDE-ODA MOZGAT	FECSKÉ-FESZEK HELYE	BALJÓS-LATU	PÜFFEDŐ			RÉGÉSZ ÖRÖME	FŰTŐ-ANYAG			PROTON, ROVIDEN	DUPLÁN: NŐI NÉV	
							LIGA	ETELKA, BECÉZVE			ÉTTERMI HELYSÉG				
								BEBORUL AZ ÉG	ESZESSÉ VALIK						
TITKOT TOVABB-AD								AZ SZTK ELŐDJE	ÉN, LATINUL						
BORT HIGIT									GÖRÖG BETŰ	KÖLT-SÉGES					
AZ ERBIUM VEGY-JELE			MÁSOD-HANGKÖZ	SZENT, ROVIDEN						JELEZ, A SZÉLEIM!	ÓZ LÁB-NYOMA				
LITER, ROVIDEN		ILLATOS						ORCA KÖZEPE!	KISEBB BUN		ANNO, ROVIDEN	OLASZ FÉRFINEV			
VEREJTE-KEZŐS		SIR						KOPIK A FOG	A KÖZE-PÉBE						
MAJDNEM ELESŐ								JAJVE-SZÉKELŐ	LÁMI						
DÍSZ, CIFRAZAT			JAPAN AUTOJEL	KÉTJE-GYŰ BETŰ				MELLÉNK RAGAD	VERCSA-TORNA						
A TYŰK-ANYÓ HANGJA					...ZOLA: FR. IRO	ELEKT-RON, ROV.				FŐLE ELLEN-TETE					
A POÉN 2. RÉSZÉ										!				MOST, A KÖZEPEN!	

Játékszelvény

Előző havi nyerteseink:

Tóth Gábor Attila, Nyírbátor; Vaskó Tamás, Budapest; Rózsahegyi Józsefné, Egerszalók.

Megfejtés:.....

Név:.....

Lakcím:.....

Telefon:.....

E-mail:.....

A játékszelvényt
2006. január 23-ig
a Klick szerkesztőség címére
(3501 Miskolc, Pf.: 327)
beküldők között

3 db 75 g-os CeylonsBest
ceyloni teakülönlegességet
sorsolunk ki.

WIBRO-S MOBILOK A SAMSUNG-TÓL

A hamarosan megérkező Samsung H-1000 és a PDA alapú M-8000 telefonok WiBro-val (Wireless Broadband) vagyis drótnélküli, szélessávú internetkapcsolattal kerülnek a kereskedelmi forgalomba. Mi az a WiBro? Nagyon leegy-

szerűsítve úgy működik mint a WiFi, de eléggé nagy – körülbelül 5 km – átmérőjű területeken. (A hálózatot elsőként Koreában fogják kiépíteni 2006 első felében.) A WiBro-nak számos alkalmazása van, mint például szélessávú internet, az otthoni hálózati hozzáférés, a videotelefonálás, az online televíziózás, vagy a rádióhallgatás. A Samsung H-1000 mobiltelefonja QWERTY billentyűzettel, 2,2 hüvelykes LCD kijelzővel, tv-kimeneti funkcióval és dupla kamerával (2" colos VGA) rendelkezik. Egyaránt szétnyithatjuk horizontálisan és vertikálisan is. A M-8000 okostelefont (a Samsung i730-asának feljavított változata) szintén QWERTY billentyűzettel látták el a tervezői, ez megkönnyíti a netezést, az email- és sms-írást. A telefonok és a hálózat debütálása 2006 első felében valószínű.

➔ www.samsung.com

A ZEN NEEON MP3 LEJÁTSZÓ CSALÁD ÚJ TAGJAI

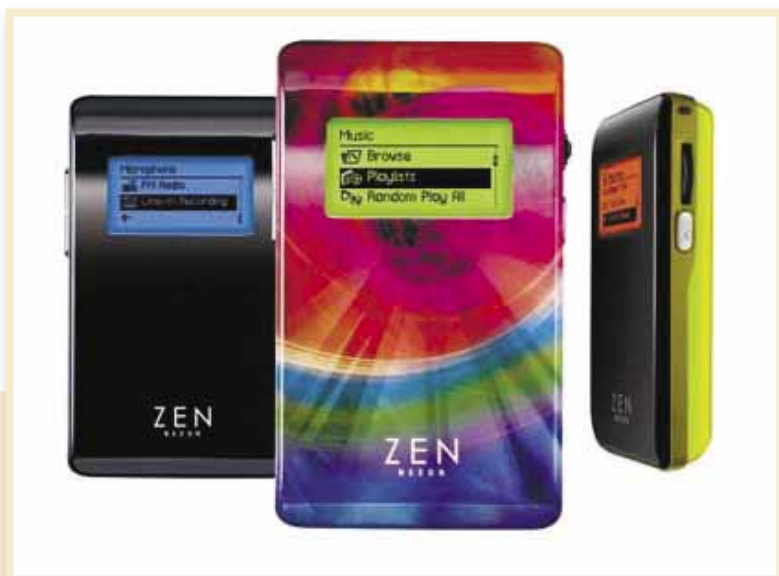
A Creative bejelentette a Zen Neon mp3 lejátszócsaládjának három új tagját. Az eddigi modellek 2 és 6 GB-os merevlemez meghajtóval voltak kaphatók, de az újak flash-memóriával rendelkeznek, amelyeknek a kapacitása 512 MB, 1 GB és max. 2 GB. Mindegyik lejátszót kétszínű Organic Led (128 x 64 pixeles) kijelzővel látták el, így bármely szögből élesen lehet látni a szöveget a képernyőn. Az eszközök – teljesen feltöltve – maximum 32 órán keresztül működnek, méretük: 80x47x16 mm, súlyuk

ACER PC AKÁR 500 EURÓS ÁRON

Az ACER – Tajvan legnagyobb számítógép- és alkatrész-gyártója – egy alacsony árkategóriás PC-vel rukkolt elő. A legolcsóbb összeállításban 500 eurós áron vásárolható asztali számítógép, amelyet 3000+ AMD Sempron lapkával, 512 Mb DDR-SDRAM memóriával, 160 GB-os merevlemezrel és DVD-olvasóval kaphat meg az érdeklődő. Természetesen fejleszhető, bővíthető az eszköz, egészen 2 GB-t memóriát lehet bepakolni, de akár egy 3300+ processzorral rendelkező modellt is igényelhetünk a gyártótól. A ház magassága mindössze 44 cm, ennek ellenére sok mindent bele tudtak préselni. A gép kiegészítői: hat darab USB-port (kettő elől, négy hátul), Fast-Ethernet-port (már csak 100 MBps vonalat kell kapni valamelyik szolgáltatótól), kilenc formátumot támogató kártyaolvasó, parallel és egy PS/2 csatlakozó. DVI-porttal (Digital Video Interface – digitális videócsatlakozó) nem szerelték fel, így kénytelen lesz a vásárló az ún. „hagyományos” VGA-portot használni. Az ACER két év jótállást vállal, és az eszköz Windows XP Home Edition operációs rendszerrel lesz kapható. Egyébként az összetevőket elnézve, nem is olyan olcsó.

➔ www.acer.com

55 gramm, egyszóval könnyedén elférnek egy zsebben vagy egy kicsi női táskában. Az ilyen típusú lejátszóknál megszokott szolgáltatások, mint beépített rádió és mikrofon, hangfelvétel rögzítése, előre beállított négyféle EQ (klasszikus, jazz, pop, rock) már egyáltalán nem nevezhetők extráknak. Az 512 MB-os bíborszínű, míg az 1 GB-os kék, a 2 GB-os ezüst hátlappal kerül kereskedelmi forgalomba, memóriától függően 122-205 dolláros áron. Az európai piacra kerülésről még nincs hivatalos információ.

➔ www.creative.com

Klick havilap • 2005. december–2006. január

Kis karácsony, nagy választék!

akció-nxs

Alcatel OT 551

Nokia 3220

Samsung X660

Nokia 6101

Az ajánlat 2005. december 1-jétől visszavonásig, vagy a készülékek erejéig érvényes. A készülékek csak a T-Mobile Magyarország Rt. előfizetői kártyáival használhatóak. További feltételek az üzletekben. Információ: 1230 (a T-Mobile Magyarország Rt. hálózatából díjmentesen hívható), 06-1/265-9210.

www.t-mobile.hu

T · Mobile · · ·

Jobb veled a világ

3525 Miskolc, Kossuth u. 2. • 3525 Miskolc, Szentpáli u. 2-6. • 3300 Eger, Bajcsy-Zs. u. 3. • 3100 Salgótarján, Rákóczi út 1-9.